

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 4. szám.

Január hó 22.

Kiméleti időt a gazdáknak termés- betakarításig!

Elmultak az ünnepeknek a téli pihenővel párosult csendes, nyugalmasabb napjai. Ujra benne vagyunk a munkás hétköznapi életben és viaskodunk a megélhetésért. Azt mondják a csodavárók, hogy világválság, gazdasági háború, világtálatalkulás korát éljük. Én pedig azt mondom, ez a mai élet. Számlolni kell vele, át kell tekinteni, meg kell vele birkóznunk felvetett fejjel és élni kell benne! Ne jajgassunk és ne essünk kétségbe; szálljon magába minden épkezláb ember, gyerünk és éljünk.

Csodákat ne várjunk. Sokat ne számítsunk a külföldre sem, van azoknak éppen elég bajuk maguknak is. A mai világtálatalkásról meggyőződéseim szerint az egész világra kiterjedő szellemi aszály okozta. Az emberiség sorsát intézőkben kiapadt a helyes, józan gondolkodás forrása.

Tekintettel arra, hogy a világválságot máról-holnapra megszüntetni nem lehet, legyünk figyelemmel a külföldre is, de mivel a mindennapi kenyér halasztást nem tűr, legyünk mi csak jó sáfárai kis

magyar családunknak. Magyarország agrárállam. A jóságos Isten adott nekünk minden jót, mindentől a legjobbat, ami csak az ember megélhetéséhez szükséges. Bőségesen meg is élhetünk belőle. Iparunk is eléggé fejlett; ha hiányzik valami, adjon a külföld cserébe, Valamennyi magyar boldogulása, jóléte a magyar föld. Minden támogatást és megértést meg kell tehát adni a földművelőknek, mert ez a támogatás, ez a megértés mindenkinek saját érdekében áll.

Nem kapkodást, hanem megfon-

Igy fényképeznek a mozi számára az északi sark vidékén jegesmedvét.

tolt, alapos intézkedést kér és vár a magyar gazda. Az intézkedések nem késhetnek. Itt a tavasz közelsége, a gazdának nyugalom, biztonság kell, hogy teljesíthesse a nagy feladatot, a föld megművelését és a munkásság nagy tömegének foglalkoztatását.

Minden körülmények között terméshetektakarításig kiméleti időt a gazdáknak! Fából vaskarikát idáig még senki sem tudott csinálni, de a magyar gazda már-már ezt is megcsinálta; sok vidéken nem termelt buza és mégis diszlik arrafelé is mindenütt a sok szép őszi vetés. A gazda a lehetőség határain belül teljesíti az adófizetési kötelezettségét is. A négy pengős rozs és a négy pengős tenyéri világában, ha veszteséges gazdasági üzemét fenntartja és ha adófizetési kötelezettségeinek — legalább részben is — eleget tesz a gazda, ez már hősi tett. De ezenfelül terminusra beállított fizetési kötelezettségeinek az új termés előtt — mindenki látja és tudja — eleget tenni képtelen. A mai szerencsétlen sorsnak nem lehetnek vámszedői, elkótyavetyélt javak boldog tulajdonosai. Támogatást, megértést kér a magyar gazda a maga és mindenki érdekében, hogy a mindennapi kenyeret meg tudja termelni és be is tudja takarítani.

Tiszafüred, január hó.

Strausz Gyula,
gazdálkodó.

BELPOLITIKA

A miniszterelnök nagyszabású programot adott a közeli jövőre

Gömbös Gyula miniszterelnök az elmúlt héten folytatta decemberben megszakított körútját az országban s ezúttal Székesfehérvárra, Veszprémbe és Zircre látogatott el. Előadásait mindenütt rendkívül nagy érdeklődés kísérte és megértés fogadta.

A miniszterelnök beszédeiben kijelentette, hogy akár tetszik, akár nem, a békerevizioi kérdését megfelelő formában napirenden tartjuk és alkalmas időben a Népszövetség elé megyünk vele. Ha Európa békét akar, akkor egészséges békerevizióra kell törekedni. A továbbiak során hangsúlyozta, hogy nem elégszik meg az olasz és az osztrák kereskedelmi szerződésekkel, hanem a német piacot is biztosítani akarja a magyar mezőgazdaság számára. A kivitel megszervezése és előmozdítása végett teljesen átalakítja a kiviteli intézeteket. A kereskedelmet

figyelmezteti arra, hogy legfőbb feladata a megszerzett piacok megtartása legyen, mert aki rossz árut szállít a külföldi piacnak, az egész nemzetnek árt.

Ismételten leszögezte azt az álláspontját, hogy a magyar közgazdasági élet súlypontját a mezőgazdaságban látja, s ezért elsősorban annak talpraállítására törekszik. Az ipar már elég fejlett ahhoz, hogy kiállja a külföldi versenyt. Ezért a mezőgazdaság érdekében le fogja szállítani az ipari vámkokat. Bejelentette a devizagazdálkodás (külföldi pénz) reformját és megkönnyítését, éppen a mezőgazdasági kivitel érdekében és általános helyesléstől kísérve mondotta, hogy a kamatlábat ismét le fogja szállítani.

Szólott továbbá a nyugdijkérdés rendezéséről, egyrészt az állam anyagi terheinek csökkentése végett, másrészt azért, hogy az állami igazgatás minden posztjára képzett és alkalmas ember kerülhessen.

A továbbiakban a miniszterelnök bejelentette, hogy új rokkanttörvényt fog hozni, benyújtja a hegytörvényjavaslatot, a szőlő- és gyümölcsstermes érdekében, rendezni kívánja a szesztermelés kérdését a szőlő- és gyümölcsstermelő gazdák érdekében, meg fogja oldani a hitbizományok ügyét a telepítés kérdésével kapcsolatban, de nem életképtelen törpebirtokosok akar teremteni, amint ezt a földreform tette, hanem az önálló kisbirtokosok számát kívánja szaporítani. Felülvizsgálhatja az egész magyar adórendszert és igazságos megoldást fog előkészíteni. Mindenkitől elvárja az adófizetési készséget, a nagy adófizetőknek azonban jó példával kell előjárni. A nemzetnevelés terén is új utakra akar térni, ugyanis a jellem kialakítására veti a súlyt. Gondoskodni fog arról, hogy a gazdasági jártasság már a felső népiskolákban szakismeretekre tegyen szert. Programja tehát: függetlenség, belső öncélúság, tevékeny gazdasági élet, igazságos teherviselés, az igazi tehetségek érvényesülése, olcsó termelőhitel, megbecsülése mindenki becsület munkájának, ápolása a gyermeknek és a sokaságnak. A felekezeti kérdésben pedig a szívárványhid megépítésére törekszik, mely Pannonnal és Debrecent összeköti, s amely a nemzeti egységnek biztosítéka. Végül az ország minden rendű és rangú polgárától türelmet kért e nagy kérdések előkészítésére és megoldására.

Imrédy pénzügyminiszter tárgyalásai Genfben

Imrédy Béla pénzügyminiszter az elmúlt héten Genfben, részletesen ismertette a Népszövetség pénzügyi bizottsága előtt Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetét és ezekkel a tárgyalásokkal kapcsolatban bizakodó nyilatkozatot tett. Általában

kedvezően ítéli meg Magyarország ügyét a Népszövetség előtt, s így talán sikerülni fog a külföldi hitelezőkkel igen fontos pénzügyi kérdésekben, amilyen például a záloglevelekkel való kölcsönvisszafizetés ügye is. A pénzügyminiszter január hó 17-én érkezett vissza Budapestre.

A tornai választás

Puky Endre, volt külügyminiszternek, a közigazgatási bíróság elnökével való kinevezésével megüresült a tornai választókerület. A Nemzeti Egység Pártjának hivatalos jelöltje vitéz Szalay Gábor földbirtokos, akivel szemben Hadik János gróf lép fel pártonkivüli programmal. A választás január 29-én lesz.

Pipás Pisták és a pesti tükör

Az újságnak olyannak kell lennie, mint amilyen a tükör. A tükör a szépet, csúnyát egyaránt megmutatja. Mi, a „Vasárnap“ is, rámutatunk tehát a szegedi törvénytiszeken lefolyt undorító, állatias bünpör lefolyására. A férfiruhába bujt bérgyilkos Pipás Pistát, valódi nevén Földi Viktória, elvetemült asszonyt akasztófára ítélték s büntársai is elnyerték a méltó büntetésüket.

A visszatérítő, mégis nagytanulós bünpör részleteit, a „Vasárnap“ más helyén található az olvasók, itt csupán néhány megjegyzést fűzünk az esethez. Ismételjük: a jó újság legyen olyan, mint a tükör, ne csak a szépet, hanem a csúnyát is mutassa be — elrettentésül... Sajnos, a sajtó egyik része nem eszerint a tükrös-recept szerint dolgozik. Fel-fúj, rikitán kiszinez, irányzatosan beállít, ellenszerevesen általánosít minden galád, csunya esetet, ami a magyar vidék és a vidéki magyarság lebecsmérlésére lyukad ki. Magyar bűnnek tüntet fel minden aljasságot, holott a „művelt“ német, francia, angol, spanyol, stb. nyugaton és Amerikában fokozott arányokban és még iszonytatóbban dühöngenek a mi népünk között elképzelhetetlen bűnhalmazások...

Ott a szegedi óriás tanyaságban is a legremekebb, áldott építő- és honfentartó derék, becsületes, fáradhatatlan színmagyarország felszáz-ezerje él; ámde a mindenütt feltalálható Pipás Pisták kelevényes gonoszágának kell kifakadni, hogy a sajtóban egyszer-egyszer a szegedi és egyéb magyar tanyavilágról is szó essék!... A tengerek derék magyar vidéki alkotásokat, a szünetlenül gyümölcsöző nemes, nagy magyar vidéki munkát, a vidéki nép életének tiszta gyöngyeit, küzdéseinek eléggé nem dicsérhető komoly sikereit — sajnos — sohasem, vagy csak elvétve, ritkán mutatja a minden szépségünket torzító — pesti tükör! (m. p.)

Reviziót!

A békerevizio kérdése tovább érik. Legutóbb *Levellyn-Jones* angol képviselő nyilatkozatában kijelentette, hogy Magyarország szétdarabolása a békeszerződések legégbekiáltóbb igazságtalansága. Amíg a békeszerződések bünei nem orvosoltnak, a közép- és keleteurópai gazdasági válság enyhülésére sem lehet számítani. Azt reméli, hogy a magyar népek már nem kell sokáig várnia az igazság győzelmére.

*

Jean Forgue, a *Petit Journal* című francia ujság munkatársa, az elmúlt héten cikket irt lapjába, melyben többek közt a következőket mondja:

— El kell ismerni, hogy a trianoni szerződésben katonai, vagy más okokból olyan határokat állapítottak meg, amelyek következtében kizárólag magyaroklakta széles sávokat kebeleztek be a szomszédállamokba. Meg kell mondani azt is, hogy Európa mai helyzetében Magyarország és szomszédai csak úgy találhatják meg boldogulásukat, ha Közép-Európában — és elsősorban a Duna medencéjében — vámiügyi és gazdasági téren jobb berendezést létesítenek. Ez az egyedüli módja, hogy a jövőben békecs uton biztosíthassák a békeszerződések bizonyos rendelkezéseinek kiigazítását.

*

Souchon, a francia *Figaro* című lap munkatársa legutóbbi cikkében azt írta, hogy a franciák nagy tévedést követtek el, amikor egy kalap alá vették mind a legyőzött államokat. A békeszerződés megkötése alkalmával elkövetett ostobaságokat az azóta lefolyt idő alatt újabb ostobaságok tetézték. Ez a helytelen politika azért is hátrányos, mert érdek-közösséget teremtett a legyőzöttek között. Franciaország magára vessen amiatt, hogy Magyarország kénytelen volt Németország karjaiba dobni magát. Ma már egyébként kezd degenrengei a belátás és Franciaországban sokan akadnak, akik szeretnék ismét feltámasztani — legalább is gazdasági téren — a dunai monarchiát.

A revizióra irányuló követelésekkel szemben, természetesen, a kisantant sem tétlen és kézzel-lábbal tiltakozik a mai helyzet legesekélyebb megbolygatása ellen. Legutóbb *Benes* cseh külügyminiszter a prágai parlamentben sajnálattal állapította meg, hogy a reviziós mozgalom mind szélesebb arányokat ölt. *Csehszág nem vár semmit, de adni sem hajlandó.* Ha pedig kenyértörésre kerül a sor, *Csehszlovákia védekezni fog.*

Gömbös miniszterelnök átirata a Falu-szövetséghez

Jelentettük, hogy a „Falu” Országos Földművelésszövetség a múlt esztendő utolsó napján tartott közgyűlésén Gömbös Gyula miniszterelnököt fővédnökévé választotta és erről őt táviratban értesítette. A miniszterelnök most az alábbi átiratot intézte Mayer János ny. miniszterhez, a szövetség elnökéhez:

A „Falu” Országos Földművelésszövetség 1932. évi december hó 31-én tartott közgyűlésén szives volt engem a szövetség fővédnökévé választani.

Amidőn szerencsém van a t. Elnökséggel tisztelettel közölni, hogy e tisztséget készséggel elvállalom, egyúttal hálás szívvel mondom őszinte köszönetet az egyhangu választás tényében személyem iránt megnyilvánuló kitüntető bizalomért és megtiszteltetésért.

Budapest, 1933. évi január 13-án.

Hazafias üdvözléssel

GÖMBÖS GYULA s. k.

magyar királyi miniszterelnök.

VILÁGKRÓNIKA

Mélyponton a világválság.

A *Genfben* folyó nemzetközi tanácskozások középpontjába a valutakérdés került. Az angol font és az amerikai dollár párharca áll előtérben, amelyből valószínűleg az angol font kerül ki győztesen. Általában az amerikai dollártól való nagyszabású menekülés tünetei észlelhetők.

Roosevelt, az új amerikai elnök, még nem vette ugyan át hivatalát, de már is látható, hogy más politikát fog folytatni, mint elődje. Mindenekelőtt az európai adóállamoknak akar engedményt tenni, még pedig olyan arányban, amint azok fizetőképességének esőkenése a nyersanyagok árcsésével, a nemzetközi kereskedelmi forgalom hanyatlásával és egyes nemzetek pénzének elértéktelenedésével bekövetkezett.

Mussolini olasz miniszterelnök egyik

Farsangra

elsőrangú hangszert

vásároljon a hirneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51 sz. díjmentes árjegyzékemet

legutóbbi nyilatkozatában kijelentette, hogy a világgazdasági helyzet ma van a mélypontján, s körülbelül hat hónapig maradunk ott. Az év második fele meglepetéseket hozhat. Szerinte a gyógyulás előfeltételei: a háborús adósságok elintézése, az igazi leszerelés megvalósítása, a vámtarifák mérséklése és a pénzügyrendszerben rejlő nehézségek kiküszöbölése.

A svéd király az országgyűlést megnyitó trónbeszédében azt hangoztatta, hogy a világ általános politikai helyzete komoly aggodalomra ad okot.

Jugoszlávia háborura készül Olaszország ellen.

Az olasz ujságok sokat foglalkoznak Jugoszláviának Olaszországgal szemben tanúsított magatartásával. Az egyik olasz lap sorozatos cikkekben leplezi le a szerbek alattomos fegyverkezését az olasz birodalom ellen. Jugoszlávia harcra előkészületei annyira előrehaladtak, hogy a háboru bármely pillanatban kitöréssel fenyeget. Jugoszlávia ellenséges magatartást tanúsít mindennel szemben, ami olasz, állandó zaklatásban tartja az ország területén élő olasz nemzeti-ségű lakosságot, bojkottálja az olasz árut és arra törekszik, hogy elriassza az olasz tőkét Jugoszláviából. Mindenesetre ezek a tények nagyon feszültté teszik a szerb-olasz viszonyt és könnyen végzetes fejleményekre vezethetnek.

Két kormány bukott meg az elmúlt héten.

Jelentettük legutóbb, hogy Romániában kormányválság fenyeget. Azóta *Maniu* miniszterelnök egész kabinetjével le is mondott és a király *Vajda-Vojvoda* Sándort nevezte ki miniszterelnökké, aki kormányát meg is alakította. Az új kormány szintén a földmivespártra támaszkodva kíván kormányozni. Külpolitikája marad a régi, annál is inkább, mert a külügyminiszteri tételt ebben a kabinetben is *Titulescu* vállalta.

A görög kormány a kamarában néhány szóval kisebbségben maradt. Ez-

A falusi polgár lapja a

Vasárnap!

zel kitört ott a kormányválság. A helyzet ura ismét *Venizelos*, az ő javaslatától függ az új kormány sorsa.

Lázadás Spanyolországban, háború a távoli keleten.

Spanyolországban újabb zavargások törtek ki. A kommunista-anar-

chista elemek több városban véres harcokat kezdtek, melyek mind a rendőrség, mind pedig a lázadók részéről számos áldozatot követeltek. *Egy helyen az anarchisták főhadiszállását csak órákig tartó ostrom után sikerült bevenni azután, hogy bombákkal és dinamittal felrobbantották a házat.* A romok alatt 19 anarchista

összeroncsolt holttestét találták meg.

A *japán-kínai* háboru, ugy látszik, nem ér véget. A harc *Jehol* tartományért folyik, amely tulajdonképen Mandzsuriához tartozik. A japánok újabb hadműveletek megkezdését jelentették be. *Kína* válasza az volt, hogy *Oroszországgal* kölcsönös védelmi szerződést kötött.

Nem lehet a fővárosból kiszorítani az agrárlakosságot!

A kommun alatt a fővárost körülvevő falvakon tört meg a vörösök bűfalma — Elviselelhetőbb alapot és más bánásmódot

A *Faluszövetség* — mint jelentetük — január hó 17-én, délelőtt 10 órára értekezletet hívott össze a fővároskörnyéki kistermelők érdekeinek védelmében, mert ezeket az érdekeket súlyosan veszélyezteti a székesfőváros legújabb piaci rendje. Az értekezleten megjelentek a földmivelségi, kereskedelmi és belügyminisztériumok képviselői, Pest vármegye és a székesfőváros kiküldöttje, a pestkörnyéki választókerületek országgyűlési képviselői, az OMGE, Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, a Mezőgazdasági Kivitel Intézet kiküldöttjei, több járás főszolgabírája, valamint negyven fővároskörnyéki község termelőgazdái részéről mintegy háromszázan. A fővárosi sajtó is elküldötte tudósítóit.

Az értekezletet *Krúdy* Ferenc ny. főispán nyitotta meg és utalt arra, hogy a fővárosban nincs meg az összhang a termelés és értékesítés között. Ezt pedig meg kell teremteni, mert soha sem volt nagyobb szükség arra, hogy a termelő és fogyasztó közvetlenül megtalálja egymást. Az értekezlet azt a célt tűzte maga elé, hogy állást foglaljon a sérelmes piaci rendelkezések ellen.

Három kívánság

Ezután *Szekeres* László dr. főtitkár, a kérdés előadója, ismertette teljes szakszerűséggel és részletességgel a megvitatásra váró anyagot. Jelentésének lényege a következő:

A *Faluszövetség*, a többi érdekképvisellettal karöltve, már több ízben sürgette a pestkörnyéki termelők sérelmeinek orvoslását; néhány esetben sikert is eredményezett ez az akció. A mostani értekezlet kér kérdésben hivatott állásfoglalni: az új *Élelmiszervásár-teleppel* kapcsolatos rendelkezések ügyében és a készülő, új fővárosi vámszabálytervezet kérdésében. Az első pontra nézve a termelőknek az a súlyos panaszuik, hogy az új élelmiszervásártelep megnyitásával kiszorultak a fővárosi belső piacokról és kénytelenek termékeikkel a csepeli határra menni, ami idővesztéssel és a régi vevők elvesztésével jár.

A második ügyben, a vámkérdésben, következő a helyzet: A behozott áru után nem az egyes árucikkeknek megfelelő vámközt röjék ki, hanem az egész rakomány után a legmagasabb vámtelet

alá eső áru szerint állapítják meg. Például, ha a gazda egyszerre burgonyát és almát szállít, mondjuk burgonyából 950 kg-ot, almából csak 50 kg-ot, úgy az egész kocsi rakomány után az almára megállapított magasabb vámtelet kell fizetnie, a burgonyára megállapított alacsonyabb helyett. Nagy ugrás van a súlyban is, mert például 105 kg. után annyit kell fizetni, mintha 200 kg-ot hozott volna be.

Végül az előadó a *Pilisvörösvári virágkertészek* sérelmét tette szóvá.

Az előadó élénk tetszéssel fogadott beszéde után kezdetét vette a széleskörű vita.

Sérelmek, visszasságok

Varga Vince (Rákospalota) termelőgazda keserűséggel állapította meg, hogy a pestkörnyéki termelők érdekében évek óta folyó harcnak mind-ezideig alig volt eredménye. *Most azonban már tettekre van szükség.* Az a hur, ami a pestkörnyéki termelőt összeköti a városi intelligenciával, pattanásig feszült. Ha elpattan, félő, hogy a gazda összeáll a proletárral. Pedig ne feledjük: a *kommün alatt a fővárost körülvevő falvakon tört meg a vörösök bűfalma.*

Nagymagyarországnak elég volt a nagyvásáresarnok, a *kalapnagyságu országnak pedig amerikai méretű élelmiszertelep kell!* Ezután a helypénzszedők vegzaturáiról szólott, majd felpanaszolta, hogy a termelők nem részesülnek kellő védelemben közbiztonsági szempontokból sem. *Végül felolvasa husz község emlékiratát, mely kiegészíti az előadó javaslatait azzal a kívánsággal, hogy a következő év helypénz legalább felével csökkentsék.*

Scheuer Róbert országgyűlési képviselő arra utalt, hogy éppen a miniszterelnök az, aki a gazdatársadalomban látja a nemzet gerincét, *jógon remélhető tehát a pestkörnyéki termelők ügyeinek rendezése is.*

Fitz Artur országgyűlési képviselő azt hangsúlyozta, hogy a fővárosból nem lehet kiszorítani az agrárlakosságot. A főváros lássa be végre, — annyi hasztalan kérés, kilincselés és instanciázás után — hogy át kell térnie egy elviselehetőbb alapra, *de főként más bánásmódra.* A piaci

alsófoku közegek részéről temérdek vegzatura éri a termelőket; e visszasságok megszüntetése nem pénz, hanem egyszerűen parancs dolga. *Végül* arra kérte a kormányhatóságokat, tegyék lehetővé a *stockeraui* koránérő, bő termést adó és nem fertőzött vidékről származó burgonya behozatalát vetőmagul. E réven az olasz korai burgonya megérkezése előtt két héttel megjelenhetnek a piacon a magyar újburgonya. *Végül* elismerését és köszönetét nyilvánította a Szövetségnek az értekezlet összehívásáért.

Szűcs István ny. államtitkár, országgyűlési képviselő, a főváros jelenlevő képviselőjéhez azt a kérést intézte, hogy engedjen a főváros merev álláspontjából a termelők javára.

Oláh István (Dány) termelőgazda a vámoknál tapasztalt visszasságokat tette szóvá. *Ifj. Lengyel* János (Dunakeszi) gazdaköri elnök társai nevében felolvasta állásfoglalásukat; *Mercz* József (Budafok) azt hangsúlyozta, hogy a főváros sajtát kereskedőit és kofáit védi, nem az őstermelőket. *Felemliti, hogy* puhahusu gyümölcse nem lehet az új élelmiszervásártelepig husz kilométert kocszini; hajóval kikötni pedig nincs mindig alkalom; azt kívánja, hogy a termelők a *Duna alsópartján is árusithassanak a szezon három hónapjában; az őstermelői igazolványok legyenek illetékmentesek és érvényük ne hat hónapig, hanem legalább öt évig tartson.*

Neisz Ferenc főjegyző (Pilisvörösvár) 35—40 kertészcsalád panaszát ismertette. Ezek ötven év óta koratavasztól egészen a tél végéig virágtermeléssel foglalkoznak és termésüket a fővárosban értékesítik. Ha kikényszerítik őket a csepeli élelmiszervásártelepre, vevőiket elvesztve, tönkremenek. Más sérelmük, hogy a főváros a *járva-kelve* való árusítást megtiltotta nekik.

Tóth József (Rákoscsaba) termelőgazda annak a szükségességére mutatott rá, hogy a főváros béküljön ki végre a faluval. *Gromon* József főjegyző (Dunabogdány) azt kérte, hogy a *Ferenc* József-híd melletti idénypiacon továbbra is árusithassa-

Öregedő egyénemű, ha az erek
"IGMÁNDI"-val megszűnnek,
évekkel tovább élhetnek.
Az Igmándi utá-
viz lázslással mindenütt
kapható a P. I. A. T. O. I.

Hasznos tudni

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán termé-
szetes hashajtó ásványvizek iránt, nagyobb biza-
lommal viseltetnek, hogy

Schmidthauer Igmándi keserűviz
hatékony forrás-sókban egész Európa leggazdagabb
ilynemű ásványvize. Rendszerint már kis adag:
¼ vagy ½ pohár elegendő, miáltal a nagyobb
mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát
gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

nak a termelők. *Schiessl* Albrecht (Üröm) szóvátette, hogy éppen ma — január hó 17-én — a bécsi vám-
nál egy ló után 64, 2 ló után 96 fil-
lér helypénzt fizetettek vele. Ez egé-
szén új fizetség és az eddigi köve-
zetvám és helypénz mellé harmadik-
nak csatlakozik. Ameddig az idény-
piac tart, követeli — ő és gazdatársai
— a régi piacokon való árusítást. A
*hegyi málnából málnaszörp lesz ad-
dig, amíg például Ürömből Csepelig
kell kocszni vele.*

Ezután *Kiss Zoltán* fővárosi ta-
nácsjegyző bejelentette, hogy az el-
hangzott panaszokat és sérelmeket
feljegyezte és elő fogja terjeszteni
illetékes helyen.

Vermes Gyula, a *Mezőgazdasági
Kiviteli Intézet* képviselője, megállá-
pitotta, hogy a vámtarifák korszerű-
lenek, azokat tehát a termények ár-
hoz kell szabni.

Határozati javaslat

Miután a vita végetért és *Szóri János* (Fót) módosító javaslatát elfo-
gadták, *Szekerés László* felolvasta

a határozati javaslatot, mely szerint
az értekezlet azt kéri a fővárostól,
*engedje meg az östermelőknek, hogy
egy kocsirakomány, vagy autórako-
mány, illetőleg hajón való szállításnál
10 mázsa árut ezután is árusíthat-
nak a régi piacokon; a lefizetendő
vám díj mindig a behozott árunak na-
gyobb tömege után állapíttassék meg;
az alsó Duna-parton engedtessek
meg az árusítás a szezon idejében;
az östermelői igazolványok illeték-
mentesek legyenek és érvényük öt
esztendőre szóljon; végül engedje
meg a főváros, hogy a pilisvörösvári
kertészek továbbra is árusíthassák
virágjaikat a fővárosi utcákon.*

Végül *Szücs István* ny. államtitkár
köszönetet mondott a felszólalók ér-
tékes megállapításáért, hazafias ösz-
szefogásra hívta fel az egybegyűlteket
figyelmét és jelentette, hogy a *hatá-
rozati javaslatot a Szövetség nem-
csak a fővárosnak, hanem a belügy-
minisztériumnak is megküldi.*

Az értekezlet 1 órakor ért véget.

(m. e.)

bevitele ellen. Ebben a fajtában az
osztrák mezőgazdaság is fedezi a
szükségletet, másrészt pedig Lengyel-
országból nagyjából igen gyenge
minőségű állatok kerülnek a bécsi
piacra, amelyek csak az árakat ront-
ják.

Ime a háboru 1933-ban! Az ágyu-
kat és tankokat *vámsorompók, beho-
zatali engedélyek* és *vámemelések* he-
lyettesítik. Ha e rettenetes fegyvere-
ket valamelyik ország működésbe
hozza, a többi ország népére nélkü-
lés és szenvedés éjszakája borul...

Ha pedig valamelyik ország el-
szánja magát arra, hogy vásárol a
másiktól, felüti a fejét: a *kompenzá-
ció*. Árut áruért — ez a jelszó! De ha
ez a jelszó, akkor kicsoda vakmerő-
ség, vagy rövidlátás kell ahhoz, hogy
hazánk külföldi hitelezői még mindig
nem mondanak le arról, hogy a velük
szemben fennálló tartozásunkat *kül-
földi pénzben követeljük!* Ha árunkat
a külföld áruval egyenliti ki, honnan
vegyünk külföldi pénzt?

A külföldi hitelezőket csak egy mó-
don szabad kifizetni: *mezőgazdasági
termékkel!*

A világháboru 1933-ban...

A napjainkban folyó, gazdasági té-
ren vívott, de annál rombolóbb *vilá-
gháboru* frontjáról a következő esemé-
nyek jegyezhetők fel az elmúlt hetek-
ről:

A *német* kormány harci vámokat
léptetett életbe a délamerikai *Argen-
tínával* szemben, miután Argentína a
német eredetű árukat kedvezőtlenebb
elbánásban részesíti, mint az angol,
francia és olasz származásúakat. Né-
metország, megtorlásképen, tehát le-
eresztette a vámsorompókat az argen-
tinai kukorica, háj, faggyu és állati
belek bevitele előtt.

A *német* kormány a *külföldről szár-
mazó zsirbevittelt* külön behozatali en-
gedélyhez kötötte és a múlt évhez ké-
pest csak az akkori mennyiség egy-
ötödét hajlandó beengedni a határo-
kon.

A *Rio-de Janeiróból* (Délamerika,
Brazília) érkezett hírek szerint az
óriási kávékészletek csökkentése vé-
gett, a silányabb minőségű kávé mű-

trágyázási célokra fogják fordítani.
Mint emlékezetes, az elmúlt esztendő-
ben hatalmas készleteket elégettek.

Az *oláh* kormány elrendelte, hogy
az *Olaszországból* származó áruk árát
romániai áruk ellenértékével kell ki-
egyenliteni.

A *dánok* vasuti anyag ellenében
Jugoszláviától kukoricát vásárolnak.

A *görögök* tárgyalásokat kezdettek
jugoszláv, román és magyar ex-
portörökkel kukoricának kompenzá-
ciós (kompenzáció = kiegyenlítést
jelent; az áru értékét tehát nem pénz-
zel egyenlítik ki, hanem egy másik
áru értékével) alapon való behozata-
lára. Egyes cégek elfogadták a 100
százalékos kompenzációs alapot, míg
mások csak 60 százalékot hajlandók a
kukorica ellenértékéért áruban elfo-
gadni.

A *stájerországi* (Ausztria) mező-
gazdasági kamara beadványt intézett
a kancellárhoz, melyben állást foglal
a 70 kg-on aluli *lengyel vágott borjúk*

Hogy segít Lengyelország a gazdaadósokon?

Múlt évi december hó 24-én jelent
meg a lengyel kormány rendelete a
gazdaadósságok konverziójáról (kon-
verzió = átváltoztatás, magasabb ka-
matu adósságok átváltoztatása alacsony-
abb kamatozásúra.) A konverzió
alól csupán olyan záloglevelek vétet-
nek ki, melyeknek kamatterhe nem
haladja meg az 5 százalékot. A kon-
verzió 1736.9 millió zloty (több mint
egy milliárd pengő) gazdatartozásra
terjed ki, beleértve a közületek adós-
ságait is. Kivételt képez 300 millió
zloty (körülbelül 180 millió pengő)
értékű külföldi kötelezettség. A kon-
vertált adósságok után január 1-től
kezdve 4.5—5 százalék kamatot kell
fizetni. A törlesztés időpontjait a
pénzügyminiszter állapítja meg. A
*leghosszabb törlesztési időszak azon-
ban nem haladhatja meg az 56 évet.*
A *tökevisszafizetésre legfeljebb 3 évre
kiterjedhető moratóriumot adhat, in-
dokolt esetben, a pénzügyminiszter.*

Kállay miniszter visszaverte az ecet-kartel támadását a borecet ellen

A magyar ecetgyárak elhatározták az ecetárak leszállítását. De csak abban az esetben voltak hajlandók a 30—35 filléres leszállítást végrehajtani, ha az ecet előállításához szükséges szesz ára csökken. A szesz-kartel hajlandónak is mutatkozott a szesz árának leszállítására és ebben az értelemben határozott a január hó 12-én megtartott igazgatósági ülés.

A földmivvelésügyi minisztérium képviselőjének vétőjoga azonban megakadályozta az árleszállító határozat életbeléptetését. Ez az intézkedés azt a látszatot keltette, mintha a szesz-kartelt megakadályozták volna abban, hogy az ecet árát olcsóbbá tegye. Azonban nem így áll a dolog. Az intézkedés tulajdonképpen a borecet, illetve a bortermelés érdekében történt, mert a szesz-kartel éppen a borecet versenyébe kívánt beavatkozni. Ez az intézkedés azután ismét egyedül uralhatja a piacot és korlátlanul dik-tálhatja az árakat.

A borecetnek a szeszfogyasztásból való kikapcsolása nem lenne helyes már azért sem, mert az erre a célra a kistermelők kezén maradt rossz mi-

nőségű bor ma nem piacképes és nem találna feldolgozásra.

A földmivvelésügyi minisztérium képviselője tehát nemcsak jogosan, de nagyon helyesen is élt vétőjogával, mert az árleszállítás is lehet kartel-érdek, ha az más termelőt támogat meg az értékesítési lehetőségben.

A Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társasága a következő sürgönyt küldte Kállay Miklós földmivvelésügyi miniszterhez:

„A szőlőbirtokosok hálásan köszönik Szölymivvelésügyet abból az alkalmából, hogy a Szeszértékesítő részvénytársaság által tervezett piaci szeszárak alkalmazását megakadályozni méltóztatott. Az elfogulatlan közvélemény tisztában lesz azzal, hogy a szesz-kartel árleszállító törekvései kizárólag a bortermelés tönkretételét célozzák. Kérjük Nagyméltóságodat, méltóztatásuk a fogyasztási szesz-kérdés végleges rendezése terén minél előbb intézkedni, mert a borfőzés szinte teljességében megállott.“

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete ugyancsak helyesséssel fogadta a földmivvelésügyi minisztérium közbelépését az ecetszesz árának fenntartása mellett, mert annak csökkentése a bortermelés érdekeit sértette volna.

Gazdaság külföldön

A fejlettségéről híres dán mezőgazdaság is egyre nyomasztóbban érzi a világválság hullámain. A múlt évi agrárkivitel értéke az előző évvel szemben 14 százalékos csökkenést mutat. Az üzemek legnagyobb része nagy veszteséggel dolgozott. Átlag 119 dán koronás veszteséget állapítottak meg hektáronként (egy hektár = 10.000 négyszögméter = 1.7 katasztrális hold).

Jugoszláviában legalább százezer vagon kukorica vár külföldi eladásra; búzából legföljebb ötezer vagon vihető ki. Ausztria, Olaszország, Dánia, Anglia és Hollandia élénk érdeklődést mutat a jugoszláv tengeri iránt, melynek ára ezidőszerint métermázsánként 60—62 dinár (körülbelül 4 pengő és 65 fillér.)

Az Amerikai Egyesült Államokban a múlt év decemberében a gazda termelőhelyén a buza métermázsájáért 6.81, kukoricáért 4.06, zabért 4.80 pengőt kapott.

Litvániában (Északkelet-Európa) a kormány rendeletet adott ki, mely szerint felfüggeszti a mezőgazdasági ingatlanok ellen vezetett árveréseket és 2—5 hónapig terjedő kíméleti időt biztosít az adósoknak hitelezőikkel való kiegyezés létesítése céljából. Kivételt a rendelkezés alól csupán a köztar-

tozások, valamint a mezőgazdasági pénzügyintézetekkel kapcsolatos követelések képeznek.

Észtországban (Északkelet-Európa) a közelmúltban kinevezett árdiktátor kiadta első rendeletét, mely szerint az érvényben lévő árak emelése az árdiktátor hozzájárulása nélkül szigorúan tilos. Ez a rendelkezés nem a mezőgazdasági cikkekre vonatkozik, hanem iparcikkekre.

Az osztrák sörgyárosok — a sörfogyasztás nagyarányú csökkenése miatt — azt kívánják, hogy a kormány az eddigi hektoliterenkénti 12 osztrák schillinges boradót 50—100 százalékkal emelje fel és a söradót 33 százalékkal csökkentse. Az osztrák gazdák élénken tiltakoznak a boradók felemelése ellen, amely egyébként a magyar bor elhelyezési lehetőségét is rontaná.

A magyar búza versenytársa áprilisig nem versenytárs

A csehszlovák és osztrák piacokon az utóbbi időben legnagyobb versenytársa volt a magyar búzának a bolgár búza. Annál figyelemreméltóbb az a most érkezett szófiai (Bulgária fővárosa) jelentés, mely szerint a bolgár minisztertanács elhatározta, hogy a búza további kivitelét megtiltja. Erre

az intézkedésre az adott okot, hogy nemcsak a múlt évi termés volt ropogós gyenge, hanem az őszi vetések is gyengén állanak. A kiviteli tilalom egyelőre áprilisig marad érvényben.

Hock János hazatért, hogy bírái elé álljon

Hock János, volt köbányai plébános, az 1918-as forradalmi idők egyik vezéralakja, tizennégy esztendő távollét után, január hó 12-én, önként visszatért hazájába, hogy bírái elé álljon. A nemzeti tanács volt elnökét nem forradalmi és a forradalmat megelőző politikai tevékenységeért vonják felelősségre, hanem azokért a külföldön tartott előadásaiért és cikkeiért, melyekkel, az ügyesség megállapítása szerint, 11 rendbeli nemzetgyalázást követelt el. A 73 éves Hock János, bár tudta, hogy a magyar hatóságok rendelkezésére kell állania, ha átlépi a határt, nem tudta leküzdeni kinzó honvágyát és Bécsben Budapestre induló vonatra szállt. Hegyeshalomtól — a határállomástól — magyar detektív kísérte Budapestre, ahova megérkezve, autótaxin a főkapitányságra vitték. Onnan rövid kihallgatás után az ügyészségre kísérték és az ellene már régebben kiadott elfogatóparancsok alapján fogházba utalták.

Hock János védője azt szerette volna kieszközölni, bocsássák el védenéjét a fogházból, hogy szabadlábban védekezhessen. A törvényszék nem adott helyt a védő kérésének s elrendelte Hock János fogvatartását, de ugyanakkor január hó 19-ére már kintzette ügyében a főtárgyalást.

Budapest—Nagykörös és vissza, vonaton: egy teljes nap

Pestmegye közigazgatási bizottsága január hó 12-én Preszly Elemér főispán elnökletével ülést tartott, amelyen napirend előtt Ráday Gedeon gróf szólalt fel. Ráday Gedeon az Alföld és a Duna—Tisza közének siralmas közlekedési viszonyait tette szóvá. Csak példának emlitette fel, hogy egy Nagy-körös—Budapest és vissza utazás 24 óráig tart. Hajnalban 2 órakor kell elindulni és éjjel 11 órára lehet csak visszajutni. A legutóbbi megyei közgyűlésre a bizottsági tagok reggel 5 órára érkeztek Pestre és 5 órától 10-ig kávéházban kellett rostokolniok, míg a megyei gyűlés megkezdődött. Ha nem érdemes vonatokat beállítani, sinautókkal, vagy autóbusszokkal kell megjavítani a közlekedést.

Erdélyi Lóránt alispán felszólalása után a bizottság elhatározta, hogy sürgős felterjesztést tesz ebben a kérdésben a kereskedelemügyi kormányzathoz.

Halálra ítélték Rieger Pálné – Pipás Pistát, a kétszeres gyilkost

Három napos tárgyalás után, január hó 13-án, pénteken, hirdették ítéletet a szegedi törvényszék Gömör- tanácsa Rieger Pálné (másnéven Pipás Pista), Börcsök Jánosné, Vecsernyés István, Börcsök Imre, Dobák Antalné, Horvát (álnéven Bende) István és Császár István vádlottak fölött, két, hosszú idő múlva napfényre derült gyilkosság ügyében.

Két szörnyű bűn...

Tizennégy évvel ezelőtt, 1919 március 23-án Vecsernyés István és Rieger Pálné előre megfontolt szándékkal megölték Börcsök Istvánt, úgy, hogy előre kigondolt terv alapján kicsalták az istállóba, ahol rövid dulakodás után Rieger Pálné a kezében tartott kötéllel hurkot dobott a gazdálkodó nyakára, majd a gazdát Vecsernyés segítségével az istállóban felakasztotta. Ebben a gyilkosságban Börcsök Istvánné volt a felbujtó, aki a gyilkosoknak vérdíjat fizetett. Az akkor még fiatalkorú Börcsök Imre bűnrészességét is meg kellett állapítani a törvényszéknek, mert a gyilkosságról tudott és annak megakadályozása érdekében még akkor sem tett semmit, amikor hallotta apja segélykérő szavait. A törvényszéknek valamennyi vádlottal szemben meg kellett állapítani az előre megfontolt szándékot is, mert az ölésre irányuló gondolat megfogalmazása, megérlelése és keresztülvitele között huzamosabb idő telt el.

A második gyilkosságot tizenegy évvel ezelőtt, 1922 március hó 22-én, követte el Rieger Pálné, Horvát János és Császár József segítségével és Dobák Antalné felbujtására meggyilkolta Dobák Antal gazdálkodót. Rieger Pálné két társa segítségével lefogta Dobákot, hurkot dobott nyakába és

Rieger Pálné (Pipás Pista) női ruhában, bírái előtt.

a gerendára akasztotta, ahol megfulladt. Itt ugyancsak vérdíjat kaptak Pipás Pista és társai. Mindkét esetben az áldozatokat azért akasztották fel, hogy az öngyilkosság látszatát keltsék.

Kicsoda Pipás Pista?

A háromnapos tárgyaláson a legnagyobb érdeklődés Rieger Pálné született Földi Viktóriát kísérte, akinek csufneve Pipás Pista vagy Pipás Viktor és aki husz esztendeig csizmát viselt a lábán, nadrágot, öreg katonamundért, zsiros kalapot hordott és szájában örökösen pipa füstölt. Mély hangján szörnyűket káromkodott, fiatal legényekkel barátkozott, nagyon italos volt és amerre járt, mesékkel vette körül a képzelet... Hogy miért élt férfieleletet és miért adta ki magát mindenütt férfiembernek, erre a kérdésre Rieger Pálné azt felelte, hogy akkor kezdett férfiruhában járni, amikor hét esztendő után elhagyta az urát. Így könnyebb volt a megélhetése, mert mindig férfinapszámot kapott és a legnehezebb férfimunkát végezhette. A pipázásra kórházban szokott rá. Most ötven éves, huszonkilenc éve különváltan él az urától, hat gyermeke közül egy él és egy unokája van. Irni és olvasni nem tud.

A bíróság elé nőiruhában állott: babos kékszoknya, barna blúz, fekete kendő volt a fején és a vállán. Csupán rövidre, férfiasra nyírt ősz haja emlékeztetett Pipás Pistára.

A tárgyalás során Dobák Antalné tagadta azt, hogy ő bujtotta fel Pipás Pistát és társait az ura meggyilkolására. Pipás Pista azonban beismerte a bűnt, csak azt nem akarta bevallani, hogy a kötelet ő dobta a gazda nyakába. Horváth János és sógora, Császár József, a tettestársak, beismerték, hogy résztvettek a gyilkosságban, melyet Dobák Antalné és kiskorú gyermekei is végignéztek. A gyilkosság után egy-egy kis hordó bort kaptak, később sonkát, kolbászt, lisztet és 200.000 koronát.

A másik gyilkosság felbujtója: Börcsök Istvánné bevallotta, hogy az ő beleegyezésével történt az ura meggyilkolása. Rosszul élt a férjével, aki mindig részeg volt, erőszakoskodott vele, sőt késsel is rátámadt. A készülő gyilkosságról tudott 14 éves fia is. A gyilkosság után Pipás Börcsök-néhez költözött és egy évig nála lakott.

Pipás Pista ezt a gyilkosságot sem tagadta, csak itt sem akart arról tudni, hogy ő vetette Börcsök nyakába a kötelet. Vecsernyés János, a tettestárs, nem akart tudni semmiről. Börcsök Imre, az áldozat fia, fiatalaságával, 14 esztendejével védekezett.

Halál, életfogytiglani fegyház.

A tanúk kihallgatása, a vád- és védőbeszéd elhangzása után a törvényszék kihirdette az ítéletet, mely szerint Börcsök Istvánnét 15 évi fegyházra, Rieger Pálnét kötél általi halálra, Vecsernyés Istvánt 6 évi fegyházra, Börcsök Imrét 2 évi fegyházra, Dobák Antalné életfogytiglani fegyházra, Horvát Istvánt és Császár Istvánt 15—15 évi fegyházra ítélte.

Rieger Pálné, aki addig mereven, nyugodtan állt vádlott társai mellett, a halálos ítélet hallatára, hirtelen lerokkadt a vádlottak padjára. Kezébe temette arcát, majd elővette zsebkezdőjét és könnyeit letörölte. Fejét azonban nem emelte fel és így maradt ülve a vádlottak padján egészen az ítélet kihirdetésének végéig.

Az ítélet ellen a vádlottak fellebbezést jelentettek be.

Egy főmolnár szörnyű halála.

A Gádoros község mellett lévő Kiskirályszög-pusztán a gőzmalom főtengegye elkapta Alexics Péter főmolnárt. Alexics teste rácsavarodott a tengelyre, amely percnként 200 fordulatot tesz. A molnár feje olyan erővel csapódott a malom vasbetonpadlójára, hogy a kő betört. Mikor a gépet sikerült megállítani, a tengelyre csavarodott holttestben már egyetlen ércsont sem volt, két lábszára combban leszakadt, fejét aloktalan kásává zúzta a padló. Vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a súlyos szerencsétlenségért.

Börcsök Istvánné és a férfiruhás Rieger Pálné (Pipás Pista).

HETI TEREFE

Ne egyik előre, a másik meg hátra...

— Lönnék csak én egy félévig a kormányon! — vágja ki Tósoki Ábris az adu disznót.

A körülülök mosolyognak.

— Micsinálnál akkor? — kérdik többen is.

— Olyan rëndöt teremtenék, hogy csak! Mindönki mögölégödött lönné...

— Te magad különösen — kajánkodik Kis Flóris.

— De nem úgy gondolom ám, ahogy te vélöd!

— Hát hogyan?

— Maj möglátnám akkor, ha mindnbe belenézök!...

— Ez az! — csap a szóra Csente András öreg gazda. — Hogy möglátnád! De mit? Amit most nem tudsz. És möglátnád-e? Merhogy, szerelmetös egy öcsém, nézni is köll ám valamit, nemcsak látni. Az életben sokat lát az embör, amit nem néz és gyakran kell nézni olyasmit is, amit nem lát, mert ott van a kutya elásva.

— Ezt nem értöm.

— Nem értöd? Hát akkor hogyan akarnál a kormányon lönni?

— Attul, amit kend mond, lehetnék.

— Löhethnél a fittyfenét! Csak néznél valamit, de nem látnád...

— Hát ez hogy löhetséges? Fából vaskarika...

— Nem az! Ez a jó kormányférfi legszükségesebb tudománya, hogy jól nézze mög, mi az, amit már mindenki vakulásig lát. Hogy teszem a tejet kilenc filléért viszik el a gazdátul s harminckettőért mérik Pesten. S ha ezt jól mögnézte, tögye meg, hogy többé senki se lássa.

— Mög is tönném! — fogadkozik Ábris.

— És még azt is mondiam, öcsém, hogy sokat lát az embör, amit nem néz.

— Nofene! Hát emmögín micsoda?

— Gondulj az erdőre, ha mész benne, hány fát látsz egyszerre és milyen keveset nézöl mög külön belöle. Csak amellik ledüлт, vagy aki rettentö nagy.

— Így van az! — biccent Ábris.

— No, ládd-e! Aki a kormányon van, az is lát mindönt, ami csak történik. Az egész bajerdöt. Annyit lát, hogy attul má nézni is alig tud. Végül alig tudják a szegény kormányon ülök, hová tekintsenek...

— De olyan nagy fát csak möglátnak, mint a gazdatársadalom? — emeli a szót Ábris.

— Hogyne látnák! Nézik is szakadatlanul, mer az nemcsak a legnagyobb, hanem a ménkü is beleütött már és alig van ép ág rajta. Csak az élösdiek kiszitk és tényésznek rajta a lombja csucsáig.

— A kartelek! — zugja a hallgatóság.

— Azok is! — folytatja András gazda. — De be akarom fejezni mondókámat és pedig azzal, ahol a kutya van elásva, hogy olyasmit is néz néha az embör, amit nem is lát...

— Ez csak álmában eshetik mög valakivel — vélekedik Garabó Dénes.

— Mögesik az veled ébren is, Dénes öcsém, ha teszem valami szép mönyecskét szömlélsz. Néződ te ott is, ahun nem látod, s látod akkor is, amikor má nem néződ.

Garabó Dénes jöt nevet a porción:

— Kend se vót jobb!

— Nem is ezt bizonygatom, hanem avvégre akarok kilukadni, hogy akik a gazdasorsot intézik, ébren lögyenek s azt nézzék különösen, amit nem látnak. Ami hiányzik. Ami má nincs mög. Amit pótolni köll. A töredözött ágakra ügyeljenek, hogy azok újra kihajtsanak s a fa koronája egész lögyön mögin. Mer nem ölég, hogy az

a nagy fa csak a földben gyökerezik s ott erősebb a többinél. A levegöhöz is joga van, mög a napfényhöz is... És ha a nemzetközi kartelkapzsiság sötét felhöiböl lecsapott villámütés ezt a nagy fát érte legjobban, legalább a gombák és a tapló ne rongálják a törzsét s az iszalag ne fussa be az ágait, hogy elnyomja leveleit is...

— Ugy van! — zug a helyeslés.

Csente András öreg gazda így fejezi be:

— Mindehhez pedig jó magyar szem köll, amely néz a szemtöl az észig és lát az észtol a szivig...

Itt meg is áll a szó, helyette a gondolatok iramodnak meg, mint az istállóbul szabadult kis csikök.

— Emmind nem ölég a gazda boldogulásához! — töri meg a csöndet az Amerikát-járt Kondor Balázs.

— Mér? — figyelnek rá.

— Mer ahhoz, hogy valóban boldoguljunk, egyakaratra is van szükségünk, hogy úgy ne járjunk, mint a két amerikai dokkmunkás.

— Micsináltak azok?

— Hát egy nagy ládát köllött nekik odább tolni. Az egyik muszka volt, a másik oláh s egyik sem tudott angolul. Tolta is az egyik a külsö végén befelé, a másik mög a belsön kifelé, hogy majd mögszakadtak, amíg mögmagyarázták nekik, hogy merre tolják. Akkor aztán az egyik tolt a másik huzta és mönt a láda, ahová akarták. Hát mondom, így ne járjon a két pártra szakadt gazdanép is, mert ha az egyik a jobb vállával előre tolja a ládát, a másik mög a bal vállával hátrafelé, nem boldogulnak, ha a világ legjobb kormánya akarna is rajtunk segíteni...

Ebböl mindenki értett s aznap elég volt a beszédböl.

JÁNOS GAZDA.

SZÖVETKEZETI ÉLET

A hitelszövetkezetek kettös feladata a válságban

A hitelszövetkezetek napjainkban, mivel a súlyos válsággal küzdö mezögazdasággal állanak kapcsolatban, szinten nehéz helyzetben vannak. A lehetőséghez képest kimélniök kell azokat a gazdaadókat, akikből a fizetési hajlandóság nem hiányzik, de a válságos körülmények és a nehéz gazdasági viszonyok következtében pillanatnyilag nem képesek fizetési kötelezettségeiknek eleget tenni. Viszont elsörendü kötelessége a hitelszövetkezeteknek és azok központjának, az Országos Központi Hitelszö-

ALFA SEPARATOR RT.

BUDAPEST, I., CSURGÓ-UT 15/A

TELEFON 58-8-23, 58-8-24

VÁROSI IRODA: IX., RÁDAY-UT CA 14

TELEFON 86-1-21

FÖLÖZŐGÉPEK Takarmányfüllesztök

VAJ- ÉS SAJTGYÁRTÁSI
GÉPEK ÉS ESZKÖZÖK

Teljes berendezések
KANNÁK, MINDEN-
NEMÜ BÁDOGÁRU

Igen kedvezö fizetési feltételek

Kérjen díjtalan prospektust

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A barna batla, vagy fekete ibisz

Írta: Warga Kálmán, ornithologus.

A barna batla Magyarország egyik legérdekesebb madara, mely valamikor hazánk nádas ösmocsaraiban, így például a Fertő mellett a *Honyságban*, a Balaton mellett a *fonyódi nagyberekben*, továbbá Szlavóniában igen népes csapatokban, telepesen fészkel. A vízszabályozási és lecsapolási műveletek azonban fokozatosan gyérítették a vízmadarak számára alkalmas fészkelési területeket és a mai Kis-Magyarországon a batla már csak egyedül a *Kisbalaton* ingoványos, lápos nádasaiiban fészkel, sok száz, néha ezer párban. Innen azonban az utóbbi években a Fertő déli és délkeleti partjaira is áttelepedett.

Sokan az *egyiptomi ibisz*-szel tévesztik össze, mely azonban nagyobb és tulnyomóan fehérszínű, csak csupasz feje és nyaka, továbbá szárnyvége fekete, *de hazánkban eddig még sohasem fordult elő.*

A barna batla tudományos neve: *Plegadis falcinellus*, Linné. Népies magyar nevei a cimben foglaltakon kívül a következők: *fekete sneff*, *pulykasneff*, *saska* (az Alföldön), *sórós* (Kopácson) és *zsidómadár* (a Balaton mentén, mert görbe az orra, illetve csőre).

Rendszertanilag a *gázlómadarak* rendjébe és a kanalasgémekkel együtt az *ibiszfélék* családjába tartozik, melyek viszont a *golyafélékkel* és *gém-*

félékkel vannak közeli rokonságban. A batla hazája Déleuropa, a Balkán-félsziget, Déloroszország, Perzsia, Szíria, India, Északafrika. Közép- és Észak Európában ritka vendég. Előfordult néhányszor Angliában, Helgolandon, Hollandiában, sőt Norvégiában is.

Hossza körülbelül 52, szárnya 31, farka 10, csőre 14, lába, illetve csüdje 10 centiméter. Nagyságra és alakra a *nagypólinghoz*, vagyis *székiáltóhoz* hasonló. Röptében messziről feketének néz ki, innen kapta egyik nevét. Színezete általában vöröses gesztenyebarna, feje biborzóldes ércfényű, háta, szárnya és farka feketésbarna, ibolyakékes és zöldes fémfénnyel, szárnyfedőtollai gesztenyebarnák. A fiatalok sötét szürkésbarnák, szárnyuk és farkuk zöldes bronzfényű.

A batla költöző madár. Tavasszal április közepén érkezik hozzánk és július-augusztus-szeptemberben indul téli szállására. Az érkező csapatok rögtön felkeresik előző évi fészkelőterületüket és a madarak egymásután sorakozva, hosszan kigyózó vonalban, nyújtott nyakkal és gyorsütemű evezéssel repülnek a náderdő fölött, majd mozdulatlan szárnyal, mintegy uszva keringenek a légben, hogy a fészkelésre alkalmas helyet kiválasszák. Ha ezt kiszemelték, leereszkednek az avas, tavalyi nádszálakra, míg az egyes visszamaradó és utbanlévő nádszárakat csőrük segítségével tördelik le. Ezután hozzáfognak a fészkeépítéshez. A fészkek többnyire száraz nádszálakból van rakva, sás- és nád-

vetkezhetnek az is, hogy saját fizetési képességüket, üzleti nyelven szólva: likviditásukat a hitelszövetkezeti hálózat évtizedek óta fennálló jó hírneve érdekében megőrizték s éppen ezért természetesen minden eszközzel arra kell törekedniök, hogy saját adósaik is eleget tegyenek kamatfizetési és kölcsöntörlesztési kötelezettségeiknek.

Ennek a két szempontnak összeegyeztetése nem könnyű feladat s éppen ezért joggal állapíthatjuk meg azt, hogy az egész hitelszövetkezeti mozgalom jövője és sorsa annak a tizezer főnyi hitelszövetkezeti vezetőnek a kezébe van letéve, akiknek körültekintő, óvatos, megértő, de mindenekelőtt szövetkezeti szellemű gondolkodására vár a fentvázolt feladatok megoldása. A hitelszövetkezeti vezetőknek ma fokozottabban kell átérzeniök ezeket a kötelezéseket és érezniök kell azt, hogy az ő tevékenységüktől mintegy kétmillió falusi embernek a boldogulása függ. A nehéz viszonyok és különösen a hitelszövetkezeti jövedelem erős csökkenése következtében, ennek a munkának az elvégzése nemcsak gondos körültekintést, de sok önzetlenséget és lemondást is igényel. Bizonyos azonban, hogy továbbra is régi szellemben és a régi lelkesedéssel fogják a magukra vállalt feladatokat elvégezni, abban a reményben, hogy mégis csak felvirrad egy jobb kor hajnala hazánkra, a sokat szenvedett magyar nemzetre és nem utolsó sorban a magyar hitelszövetkezetekre is, amelyek oly becsülettel álltak meg helyüket a válság viharában.

Összetartásra, közös együttműködésre és egyetértésre van szükség a jelen idők nehéz feladatainak megoldásához. A válság elleni harcban a szövetkezeti mozgalom bizonyára hasznos és értékes munkát fog végezni, mivel a szövetkezeti eszme lényege éppen a szétszórt erők tömörítésében és összefogásában rejlik s bizonyos, hogy az egész világ bajainak orvoslását ezeknek az elveknek megvalósulása fogja meghozni.

Szövetkezet alakult a magyar tejtermékek kivitelére. Tekintettel azokra a súlyos nehézségekre, amelvekkel tejtermék-kivitelünk küzd, a földművelésügyi minisztérium és a Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézet kezdeményezésére a már-kézelt tejtermékeket előállító és exportáló vállalatok megalakították — „Butyres” — Magyar Tejtermékkiviteli Szövetkezetet. A szövetkezetnek az a célja, hogy külföldi piacainkon egységes kizárulási áron a magyar tejtermékek elhelyezését biztosítsa, s illymódon az értékesítési nehézségek ellenére a termelői tejárat lehetőség szerint fenntartsa.

Fekete ibisz csapat a kisbalatoni fészektelep felett keringve.

(Warga Kálmán felvétele.)

Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. igazgatói, tisztviselői és munkásai mély szomorúsággal jelentik, hogy főnökük

Jánoshegyi

MAUTHNER ALFRÉD

ur

m. kir. gazdasági főtanácsos,
a Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének
elnöke, stb.

e hó 17-én, rövid szenvedés után, váratlanul elhunyt.

Melegszívű, megértő, mindnyájunk által szeretett főnökünket gyászoljuk az elhunytban, nemes emlékét szeretettel és kegyelettel fogjuk megőrizni.

Utolsó útjára f. hó 18-án, szerdán d. u. 3 óraker kísértük, a Kerepesi-ut melletti temető halottaszobájából.

Budapest, 1933 január 17.

levelekkel béelve. Egy-egy telepen 100—300 fészek is akad, sűrűn egymás mellett, egymástól sokszor csak arasznyi vagy tenyérnyi távolságban. De nemcsak a nád közé rakják fészkeiket, hanem gyakran a náderdőben kisebb szigeteket képező rekettyefüzbokrok ágaira is. Utóbbi fészkek valamivel nagyobbak szoktak lenni és könnyen felismerhetők arról, hogy külső burkolatukba száraz sáslevelek vannak beleszöve.

A batla a nád között többnyire a *kanalagém* társaságában, a rekettyebokrokon pedig legtöbbször a *bakesó*, az *üstökösgém* és *szürkegém* társaságában fészkel.

Május első hetében többnyire 3—4, ritkábban 5—6 tojást találunk a fészkekben. A szép sötétkékeszöld tojások hossza körülbelül 51, vastagsága 36 milliméter. 3—4 heti kotlás után kikelnek a fiókák, melyek az öreg madarak által szorgosan etetve gyorsan növekednek, 3—4 hét múlva elhagyják a fészket és innen kezdve már önállóan keresik táplálékukat.

A fiókanevelés idejében rendkívül mozgalmas és hangos élet uralkodik az ilyen ibisz-telepen. Az öreg madarak szüntelen jövés-menésben vannak és rekedten mély „kra-a-a” vagy „öö-ö” hangon szölongatják egymást és fiókáikat, melyek „csi-ip” vagy „csri-i” hangon csirregve kéri az eledelt. Az öreg madár a fészekre szállva lehajtja fejét, mire a fiókák egymásután az öreg félig nyílt csőrébe dugják a csőrüket és így kapják meg ételmüket.

A batla táplálékát az eddigi meg-

állapítások és a Kisbaltatonon végzett megfigyeléseim és vizsgálataim szerint is leginkább különféle vízirovarok és ezek álcái, giliszták, piócák, csigák, ritkábban békák és szalamandrák képezik. Az őszi elvonulás előtt kóborló példányok a halastavaknál a kisebb halak elfogásával némi kárt is okozhatnak, de riasztással távoltarthatók.

A batla vagy ibisz ilyenkor téli hazájában várja a tavaszt, mely visszahozza hozzánk. A *Madártani Intézet* gyűrűzési kísérletei szerint a legtöbb költöző madarunk délnyugati irányban indul el tőlünk téli szállására. A batla azonban szeszélyes és szabálytalan vonuló. Egyrésztük *délkeleti* irányba vonul, ezekből 3 *Szlovóniában*, 4 *Szerbiában*, 4 *Romániában*, 1 *Görögországban*, 2 *Egyiptomban* került kézre. Másrésztük a rendes *délnyugati* irányban távozik, ezekből 1 *Dalmáciában*, 1 *Málta szigetén*, 1 *Sziciliában*, 1 *Franciaországban*, 1 *Spanyolországban*, végül 2 *Algériában*. Északnyugat-Afrikában került elő. De akadtak olyan példányok is, melyek *északkeleti* vagy *északnyugati* irányba tévedtek, vagy kóboroltak el. Így például *Oroszországban* 1, *Hollandiában* 2 és *Norvégiában* 1 magyar gyűrűs batlát ejtettek el.

A batla, mint *kiveszében lévő természet* emlék, a törvényesen védett hasznos madarak sorába tartozik és így lövése, fogása, fészkenek, tojásainak vagy fiókáinak elszedése 100 aranykoronáig terjedhető bírsággal sujtandó kihágást képez.

De megérdemli a védelmet a haltenyésztésre káros vízirovarok és azok álcáinak kiadós pusztításával is.

Termeljünk tarka napraforgó magot!

A *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* (Kecskemét) a szerződéses alapon való napraforgómag termelési akcióját a folyó évben is folytatja, annál is inkább, mert látja, hogy a rendkívül súlyos gazdasági viszonyok miatt a gabonaművek értékesítése alig lehetséges, a *tarka napraforgómag ára* pedig *ma is 13 pengőn felül van métermázsánként*. A hazai olajgyáraknak oly nagy mennyiségű tarka napraforgómagra van szükségük, hogy egyik gyár például 10.000 kat. hold területre hajlandó termelési szerződést kötni.

A napraforgó a homokon jól diszlik. Az 1932. évben a *Kalocsa Érseki Uradalom* 28 kat. holdon 10.7 mm átlag, *Tónczos István Kunszentmiklóson* 10 kat. holdon 11 mm, *Muraközy József Köncsögpusztán* 7 kat. holdon 9.13 mm, *Tóth István Páhin* 14 kat. holdon 9 mm, *Füstös Testvérek Szankon* 7 kat. holdon 9 mm, *Iványosi Szabó László dr. Kecskeméten* több mint 10 mm átlagtermést ért el. A terméseredmények mutatják, hogy ha idejében, április 10—15-ike között, vetjük el a napraforgómagot és rendszeresen munkáljuk, egy a homoktalajokon *nagy termést és biztos jövedelmet ad*. A napraforgó termelhető minden homokon, kivéve a száraz, magas partos futóhomokterületeket. A szerződő gyár minden gazdával hajlandó szerződést kötni, aki 7 kat. holdon, vagy ennek többszörösén, 14—28 kat. holdon óhajt termelni. A magot a gyár ingyen adja és szállítja a termelő vasuti állomására. A szerződéses termelésnek előnye az, hogy a termelő biztosítja magának a tőzsdén jegyzett teljes napiárat, termését biztosan értékesíti és még a legkisebb termelő is ugyanazt az árat kapja, mint aki vaggontételben szállít, mert többen összeállhatnak és egy szerződést köthetnek. A szerződéses termelésre a 7 kat. hold legkisebb terület azért köttetett ki, mert rendszeres művelés mellett erről a területről legalább is fél vagon rakomány napraforgót kapnak a termelők és azt egy vagonba szállíthatják s így a fuvar költség sokkal kevesebb, mintha külön-külön szállítva darabárúnak kell feladni a termést. Az olajgyárak *csakis tarka napraforgómagot* termelhetnek, mert a *fehér napraforgómag* vastag héja miatt olajgyártásra nem olyan alkalmas, ezt inkább madárelételül használják külföldön és ebből csak csekélyebb mennyiség szállítható ki.

Csonkaországunk napraforgómagtermelése nem fedezi az olajgyárak szükségletét, ezek kénytelenek évente körülbelül 2000 vagon napraforgómagot főleg Romániából és Bulgáriából szállítani. Ha tehát a homoki gazdaközönség bekapcsolódik a naprafor-

GAZDATUDÓSÍTÓ

FALUSZÖVETSÉGI HIREK

gőmág termelésébe, akkor nem lesz szükség arra, hogy külföldről hozzák be a szükséges különbözetet és ez a pénz is a magyar gazda zsebébe kerül.

Közöljük az érdeklődőkkel, hogy a *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* (Kecskemét, Rákóczi-ut 17—19). minden hozzáforduló gazdának megküldi díjtalanul a napraforgómag termelési szerződés mintáját.

Apró jó tanácsok

Keltető tojásokat olyan tyukok tojásai közül válasszunk, melyekkel minden tekintetben meg vagyunk elégedve: jó tojók, szépen fejlett testűek, egészségesek. Mikor tehát a keltetési időny eljön, számozzuk meg tyukjainkat és figyeljük meg, hogy melyik tojást tojják a kiválasztott tyukok. Ha erős hűdeg van, akkor ne hagyjuk sokáig a tojásokat az őlban, mert a fagyás következtében elhal a csira. A tojásokat raktározzuk olyan helyiségben, melynek hőmérsékete 10—14° C., levegője tiszta, nem tulszáraz, de nem is dohos. A tojásokat naponta át kell fordítani egyik oldalukról a másikra, hogy sárgájuk ne süllyedjen le a héjig és ne ragadjon a héj belső hártályához, hanem lebegve a közepén maradjon. A tyuk alá ne tegyünk 14 napnál idősebb tojásokat, mert az idősebbek peticirája már gyenge életerejű. A tojások korára a légűr nagyságából következtethetünk. A tojások normális alaknak legyenek; hibás a tulkiés, tulnagy (két sárgával) és a bordás tojás. A héj legyen sima és kellő vastagságú. A piszkos tojást mossuk meg langyos vízzel.

Fűtőértéke a légszáraz tőzegnek 3000—3200 kalória, a tatai szénéé 5200—5400, a salgótarjánieé 4300—5000, a borsodi szénéké 3540—4200, a pécsi kőszénéké 6000—6500, a porosz szénéké 6000—6900, a kokszeé 6500—6800, az aprított fapé 3000 kalória. Ezen adatokból és a tüzelőszerke árából megállapíthatjuk, hogy bizonyos tüzelőszerke a többihez viszonyítva drága-e vagy olcsó?

A baromfiak állati ellenségei a róka, a nyest, a görény, a menyét, a patkány, a héja, a karvaly, a kánya és a szarka.

Malacait fel is falja 1—2 napos korukban a koca. Malacfalásra hajlamosak a vad természetű, friss hússal vagy vérral táplált kocák, továbbá az oly ideges állatok, melyeknek csecsembőit a hegyesfogu malacok szopáskor megsértik. Pár éve egy únántuli uradalomban a malacfalás majdnem általános volt abban a kondában, melyet csak répával és tengerivel takarmányoztak, míg a másik kondában, hol a kocák nem ilyen mérsékelt és fehérjeszegény takarmányokon éltek és az előbbi kondában a reakövetkező évben a kellemetlen jelenség nem ismétlődött. Itt tehát a fehérje- és mézhiány okozta anyagcsere-zavar volt a malacfalás megindítója. Ha a koca értékes, malacfalás esetén se harkodjunk el kiselejtését, mert az téves hiedelem, hogy a malacfaló koca minden következő ellésnél felfalná malacait. Az átlagértékűt azonban legjobb azonnal megbízalni s husra értékesíteni.

Az ercsi fiókszövetség színelőadása. Az ercsi Faluszövetség ifjusága a Szövetség nagytermében (özy. Burlovics Pálné vendéglőjében) 1933. január hó 22-én, vasárnap, 28-án, szombaton és 29-én, vasárnap este 8 órai kezdettel, filléres helyárrakkal, a helybeli polgárság gyermekeinek első felléptével *színelőadást* rendez. Színpadkerül *Abonyi Lajos* négyfelvonásos színműve: *A betyár kendője*.

Harmincéves a komádi olvasóegylet. Január hó 11-én, bensőséges keretek közt, ünnepelte meg a *Komádi Népolvasó-Egylet*, mint a Faluszövetség taggyesülete, fennállásának 30 éves fordulóját. *Kóthi Imre* elnök, a teljes számban megjelent tagok előtt szép szavakkal méltatta a kör három évtizedes múltját és arra kérte a tagokat, hogy továbbra is ápolják az ösztöretartás szellemét s egymást oktatva szolgálják az ismeretszerzés nagyfontosságú célját. *Köszönettel említezett meg a Faluszövetség központjának támogatásáról*, melynek révén a kör szép könyvtárral gazdagodott és sok hasznos utbaigazításhoz jutott. Az alapító tagok közül felszólaltak *Bucsáji, Illisz és Farkas*, akik szeretetre és egymás megbecsülésére buzdították a tagokat. Az elnök zárószavai után a Hímnusz akkordjaival zárult be a felemelő ünnepség. *(Beküldte: Makai István, az Egylet igazgatója.)*

Bab- és lencsevetőmag kapható kedvezményes feltételekkel.

A földművelésügyi minisztérium *Növénytermelési Hivatala* a Dunántúltra közép, soproni hosszú és kánizsai lapos, az Alföldre és az északi dombosvidékre pedig *gyöngy babvetőmagot* ad ki öt nunnálnagyobb tételekben, részint készpénzfizetés, részint az ár hitelezése, részint természetbeni visszaadás kötelezettsége mellett.

Lencsevetőmag hasonló feltételek mellett kerül kiosztásra és pedig elsősorban az északi dombosvidék gazdái között. E kiosztásoktól függetlenül a hivatal külön e babokból és külön a lencséből egy-egy igénylő gazdaság részére kisebb mennyiségben 5—6 különböző fajtájú és féleségű vetőmagot is ad ki *fajtaösszehasonlító kísérletek beállítására*. Bővebb felvilágosítással szolgál a Növénytermelési Hivatal (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11).

Ingyen ad a földművelésügyi miniszter csemegeszőlő-oltóanyagot.

A földművelésügyi miniszter a *csemegeszőlőtermelés előmozdítása* céljából elhatározta, hogy mindazoknak a szőlősgazdáknak, akik az állami szőlőtelepekről ez évben eladásra kerülő sima amerikai szőlővesszőt vesznek, e szőlővesszőknek csemegeszőlőre való oltásához szükséges *legjobb csemegeszőlő-oltóanyagot díjmentesen bocsátja rendelkezésre*, csupán az oltóanyag csomagolási és szállítási költségét kell megtéríteni. Azoknak a szőlőbirtokosoknak, akik direkt-termő (Noah) szőlőket csemegeszőlőre átoltani kívánják, a földművelésügyi miniszter az előbbjelzett feltételek mellett ugyancsak *díjmentesen* utal ki csemegeszőlő-oltóanyagot.

Tanfolyam traktor, cséplőgép és magtíz-titógépek kezelésére.

Múlt heti számunkban a *budapesti* tanfolyamról adtunk hírt, most pedig a *miskolci és győri* tanfolyamokról közlünk tájékoztatást. A *miskolci* tanfolyam január hó végén kezdődik és három hétig tart. Rendezi a *Tisza-jobbparti Mezőgazdasági Kamara*, a *Fa- és Fémipari Szakiskolával* karöltve. Tandíj és vizsgadíj 15 pengő. — A *győri* tanfolyamot a *Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara* rendezi, a *Fa- és Fémipari Szakiskolával* karöltve. Az előadások január hó 30-án kezdődnek és február 18-ig tartanak. Jelentkezési határidő január hó 23. A részvételi díj 15 pengő.

A somlósárhelyi faluszövetségi fiók tagjai a kulturház előtt. Jobboldalt Antal Lajos kanonok, a fiókszövetség elnöke.

H I R E K

Elhunytföldi szenvedésének 14-ik esztendejében ...

Mélysegesen lesújtó gyászjelentésben adták tudtul harmadik fiuknak: Debrecezi Imrének, életének 29-ik és földi szenvedésének 14-ik esztendejében történt elhunytát Debrecezi Endre és felesége, Szerető Hona gyomai lakosok.

1919 július 27-én — mondja a gyászjelentés — a magas kulturájú, nyugati, nagy nemzetek megbízásából reánk tört balkáni katonák a 4-ik gimnázista kis diákot pusztussal borzalmasan összerverték, mert neki is a nagy bűne volt, mint néha! Elemér és Endre testvéreinek, hogy magyarok született. Ő vele harmadik fiukot esett áldozatul ellenségeink alacsony bosszúvágyának. Most már testvéreddel hárman vagytok fenn Csaba vitézei között, hívjátok őket: jöjjetek magyar igazságot tenni.

Debrecezi Imrét, január hó 11-én temették el a Gyomán a református egyház szertartása szerint, rendkívül nagy részvét mellett.

A Rádiós Gazdasági Előadások című füzetek, — rajtuk kívül álló okokból — e héten nem mellélkelhetünk lapunkhoz.

Uj nagyközség Csongrádmegyében. A belügyminiszter elrendelte a Csongrád vármegyébe kebelezett Kistélek községhez tartozó Felsőpusztaszer lakott helynek önálló községgé való alakulását. Az új község nagyközség; ideiglenes neve *Pusztaszer*.

Sípőcz polgármester balesete. Január hó 11-én, súlyos baleset érte Sípőcz Jenő székesfővárosi polgármestert. A polgármester a Ráday-utcán keresztül gyalogszerrel tartott Bakáts-téri lakása felé, mikor a sikos gyalogjárón megcsúszott és elesett. Jobb felsőkarjában heves nyílalást és fájdalmat érzett, de nem tulajdonított veszedelmet a dolognak és hazament. Éjszaka azután heves fájdalmak léptek fel, mire orvost hívatott és ekkor derült ki, hogy felsőkarja eltörtött. Sípőcz Jenő balesetének híre mindenütt sajnálkozást keltett.

80 éves multam, mert „Igmándi“-t ittam, Minden héten egyszer, fél pohárral reggel!

Szörnyű tél pusztit Oláhországban. Moldvában és Bessarabiában valóságos szibériai hideg van. Sarat megyében eddig harminchárom embert találtak a mezőkön megfagyva. Tulceva, Tutiva és Olosti városok teljesen el vannak zárva a külvilágtól a nagy hófúvások miatt. Egyik moldvai község határában kétszáz juhot találtak páztorostól megfagyva, egy másik falu határában nyolcszáz juhot.

Egy szomorú kis országról.*)

Egy szomorú kis országról mond bus regét énekem,
Hejh, mert az a kicsiny ország a legdrágább énnekem,
Minden röge áldástermő drága vérrel öntözött,
Magyaroknak szent hazája,
A jó Isten bokrétája:
Legszébb virág minden ország között!...

Ezer sebből vérzik most az Isten e gyöngyremeke,
Akik így megcsönkítetták, gonosz szivők remeg-e?
Ha van Isten fenn az égben, bünhődniök kell végre,
Magyaroknak szent hazája,
Nem lehet gazok prédája:
Feltámadunk újabb ezer évre!...

Irtá: KÁDÁR LAJOS.

*) Dallama zongorakísérettel kapható a szerzőnél: Mende (Pest m.) Ára 2 pengő.

A tompai főjegyző ünneplése. A Kormányzó Ur legfelsőbb elhatározásával vitézzé avatta Szabó Gyulát, Tompa község vezetőjegyzőjét, aki emléklapos százados, a Vaskorona-rend és több kitüntetés tulajdonosa. Ebből az alkalomból Tompa község kétszáz terítékes vitézi áldomást rendezett közszeretben álló főjegyzője tiszteletére. Az ünnepelt felköszöntötte Molnár Imre jószágigazgató és Várdi Ferenc tartalékos tiszt a frontharcosok részéről.

Háromszáz százalékos pótdó Kiskunfélegyházán. Kiskunfélegyháza városa már régóta fizetési nehézségekkel küzd. A várost 3,800.000 pengő adósság terheli. Ebből Speyer-kölcson másfélmillió pengő, a többi függő adósság és tőkésített kamat. Mintegy háromszáz százalék a pótdó a városban. A kivezető ut a város iskoláinak államosítása, ingatlanainak és üzemeinek értékesítése lenne. Az ingatlanok eladása esetén az adósságok jelentékeny része fedezetet nyer. Mindez azonban máról-hónapra nem történhetik meg és így sürgős állami segítség az egyetlen megoldás. Erre az első lépés már meg is történt. A kormány negyvenezer pengő állami segéllyel sietett a bajba jutott város segítségére.

Fel akarják kutatni a világ legnagyobb meteorját. Az Orosz Tudományos Akadémia nagyszabású expedíciót szervez, amely az 1908-ban lehullott kelet-szibériai meteoritást akarja felkutatni. A szobanforgó meteor a legnagyobb, amely a világ történelmi korszakában lehullott. Tudományos számítások szerint mintegy ezer

négzetkilométeres területet foglal el. Ez a terület 33 kilométeres négyzetnek felel meg. Ha az óriásmeteor emberlakt területen zuhant volna le, százezer ember is elpusztulhatott volna. A meteor 1908 június 30-án hullott le. Lecsapódása olyan óriási légnymást idézett elő, hogy a detonációt kétezer kilométeres körzetben lehetett hallani. A meteoriták felkutatására már több expedíció indult, amelyek azonban mind eredménytelenül tértek vissza. Az új expedíció Szibéria északi részében az elmúlt hónapok folyamán nagy anyag- és élelmiszerraktárt rendezett be, úgy, hogy három évig is maradhat ezen az embermentlakt területen.

Felfüggesztették Dombóvár önkormányzatát. Tolna vármegye legutóbb tartott közgyűlése elhatározta, hogy Dombóvár képviselőtestületét felfüggeszti a község önkormányzatát, mert a képviselőtestület az évekkel ezelőtt évi 75.000 pengőre előirányzott járdáépítési munkára 576.777 pengőt költött el s ezzel, valamint egyéb gazdasági természetű intézkedéseivel súlyos helyzetbe sodorta a község háztartását.

Az Osztályorszájáték húzása. Január hó 12-én és 13-án zajlott le az osztályorszájáték IV. osztályának húzása. Az első nap eredményei szerint 30.000 pengőt nyert: 83543; 15.000 pengőt nyert: 2059; 10.000 pengőt nyert: 16982; 2000 pengőt nyertek: 28239 41900 51285; 1000 pengőt nyertek: 10010 18683 24136 51455 64906; 500 pengőt nyertek: 8482 16438 19962 34703 49711 53218 57125 59202 63607 63740 72514 79656; 300 pengőt nyertek: 468 2722 6101 6972 10944 11454 12514 16038 16340 16678 17781 19037 21114 22534 23358 26707 27162 30006 30770 34048 34127 35174 35283 36735 38826 42413 48742 50627 52944 54786 56362 57620 64114 70303 70361 72202 73295 75368 76018 82227. Ezenkívül kihúztak 150 pengős nyereményeket. A második nap eredményei szerint 5000 pengőt nyert: 50507; 3000 pengőt nyert: 66352; 2000 pengőt nyert: 37112; 1000 pengőt nyertek: 20345 21373 62609 61727 72125 72713; 500 pengőt nyertek: 27 3321 6655 22024 55308 64574 69082 71822; 300 pengőt nyertek: 4351 11664 15010 23589 28307 37607 42999 43358 47957 49555 50969 61237 69643 67110 68437 69236 70901 73598 75352 82538. Azonkívül kihúztak 150 pengős nyereményeket. A legközelebbi húzás február hó 8-án kezdődik és március hó 10-ig tart.

Évenként 500 liter bort fogyasztottam el, akkor makkegészséges voltam, 1932-ben 200 literre estem visszam. Nincs már meg az ellenálló képességem... És röviddel utóbb meghalt az öregur.

A "VASÁRNAP" szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, D., Báthory-u. 24. szám

PÁSZTORTŰZ

A koporsós barátok

Az a rettenetes pusztulás, mely a szovjet-kormányzás néven és emberirtő berendezkedésével a régi hatalmas, mesés orosz világbirodalomnak százmilliónyi rabszolga népét boldogtalantja és elemésztí, az ősi orosz vallás papjaival szemben sem ismer kiméletet. Templomaikat szórakozóhelyekké züllesztette, vagy éppenséggel lerombolta. A kolostorok ezreit megsemmisítette. Papjaikat, szerzeteseiket hóhérekre dobta, bebörtönözte, számüzte és vadállatként üldözi.

— Nincs Isten!

Ezzel az ördögi jelszóval igyekeznek betölteni, megrontani a lelkivezetők nélkül széledező, bukdácsoló, veszendő embereket. Az orosz muzsikot, a földművesnép számlálhatatlan millióját nemcsak a Krisztushoz vezető lelkiüdvözülés szent ösvényeitől zárják el az Antikrisztus ördögös pribékjei, hanem verejtékes munkájával termelt mindennapi kenyereznek adagjai felöl sem rendelkezik. A szenvedő orosz népnek még ebben a szörnyű sorsában is talán legmegrendítőbb a sorsuk Valama-szigetén a Ladoga-tó barátjainak!

Ez a Ladoga-tó Európának a legnagyobb tava s Finnország és Szovjetoroszország között terjeng beláthatatlan széles, mély víztükrével. Valaha, még a cárok uralma idején, gazdagok voltak a templomjukkal, szerzetes-házaikkal beépült Valama-szigeten a nagyszakállu orosz ortodox barátok. A hajókon, bárkákön a zarándokok százezrei látogatták a szentsziget szerzeteseit, akik mindmáig való fennmaradásukat annak köszönhetik, hogy az új országhatárok rendezése során Finnországhoz csatolták a Ladoga-tó ezen részét, az ősi kolostoros Valama-szigetével együtt, s így Valama-sziget különös orosz barátjai a protestáns finnek felöl nyugodtan élhetnének, ha lenne — miből. Elvesztették regés nagy orosz hazájukat. Az ajándékhordó zarándokok seregei is elmaradtak. Most a legnagyobb szegénységben tengetik életüket. A festői zord szigetre az esztendőben csak egyszer érkezik hajó. A földmiveléssel és házimunkával foglalatkoskodó barátok ilyenkor szerzik be a legszükségesebb csereárukat. De annyira reménytelen a sorsuk, hogy több évszázados rendjüket önmaguk halálra ítélték. Már nem vesznek fel szerzetes-ujoncoakat. Szerzetes-iskolákat beszűntették és

nyers deszkákból minden barát maga előre elkészítette a koporsóját. Ezek a koporsók egyik földalatti templomukban vannak elhelyezve, ahová lobogó gyertyácskáikkal minden esztendő utolsó éjszakáján levonulnak, s miközben saját koporsóik előtt elébb magukbaszálltan imádkoztak, azután a nagyszakállu öreg és fiatalabb barátok nyitott koporsóikba fekszenek... És kezüket mellükön keresztbe kucsolván, a kis gyertyalángok lobogó fényénél, a kripta-templom hideg csöndjében mély, halk dallammal mormolni kezdik a legmegrendítőbb orosz imádságot, a — halálra ítélték imáját... Mig egyszer majd az sem lesz, aki az utolsóknak lezárja szemét...

Magyar testvéreim, vigyázzatok! A kísértőkkel szemben gondolatok a Ladoga-tó koporsós barátjaira. S ne felejtsetek Nagyoroszország és a témérdek orosz nép szomorú sorsát!

MÓRICZ PÁL.

Nem kívántam...

Nem kívántam én még soha halomra gyült kincset.

Sőt ehelyett arra kértem

A jóságos Istent:

Adjon nekem e világon

Erőt... egészséget,

Szeretett kis családom közt

Holtig békességet.

Irta: KAMU PÉTER (Szaporca.)

60—160 fillér a mesterségesen tenyésztett új krumpli ára. Ősszel, amikor felszedik a krumplit, egyes uradalmakban, ahol a gombatenyésztéssel is foglalkoznak, a trágyába krumplit vetnek el, amely azután a tél folyamán kikel, megerősödik, vi-

rágzik és gumót hoz. Apró gyengehéju gumókat. Ezt az új krumplit az inyencek szívesen vásárolják, mert hiszen ezzel három-négy hónappal megelőzik az új krumpli élvezetében azokat, akik csak május—júniusban jutnak új krumplihoz. Néhány kilogramm ilyen új krumpli már forgalomba is került a budapesti piacon. Az ára azonban nagyon borsos, mert 60—80 fillért is elkérnek egy-egy kilogrammért. A csemegeüzletekben 120—160 fillér a mesterségesen tenyésztett új burgonya ára.

Mezőhegyesen országzászlót avattak.

Nagyszabású ünnepség keretében, vasárnap, január hó 15-én, avatták fel a mezőhegyesi országzászlót. Az avatóünnepséget Wattay Dezső kincstári főigazgató vezetésével megjelent a nagy állami birtok egész népe, valamint Kiszombor, Battonya és a szomszédos esanádmegyei községek népes küldöttsége. Urmány Nándor és Szabó Kálmán műszaki tanácsos mondott lelkes ünnepi beszédet.

Pilóta, akinek helyén van a szive. Nagy katasztrófától mentette meg a pilóta lélek-jelenléte a párizs—londoni menetrendszerű repülőjáratok egyik repülőgépének három utasát. A repülőgép január hó 13-án délután indult a bourgeti repülőtérrel London felé. Amiens közelében a gép kigyulladt s a lángok oly nagy gyorsasággal terjedtek, hogy a helyzet már menthetetlennek látszott. A vakmerő pilóta majdnem nyilvánosan a földnek irányította a repülőgépet és csak közvetlenül a föld színe fölött hozta a gépet ismét vízszintes helyzetbe. A nagy gyorsasággal végrehajtott manőver sikerrel járt s a repülőgép földet ért, mielőtt a lángok átsaptak volna a motorra. A pilóta, a három utas és a mechanikus az utolsó pillanatban ugrottak ki a gépből s alig 10 méterre az égő repülőgéptől a lángok árcsaptak a motorra, amely hatalmas detonációval felrobbant. A repülőgép teljesen szétroncsolódott és elégett. Az utasoknak semmi komolyabb bajuk nem történt.

Kép a Nemzeti Egység Pártjának veszprémi zászlóbontó gyűléséről.

Balról jobbra: Hóman Bálint kultuszminiszter, Gömbös Gyula miniszterelnök, Fiáth Pál báró, felsőházi tag, Rott Nándor püspök, Kohut Adorján képviselő, Sztranyavszky Sándor a párt elnöke, Schandl Károly dr. ny. államtitkár és Kenessey Pongrácz főispán.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1912-ben egy és félhold földet vettem és akkor a telekkönyvi hivatalban rendezte lett az adó és most 22 évi adót követel rajtam az eladó. Tartozom-e ezt megfizetni, vagy mennyi időre visszamenőleg? (Régi előfizető.) — **Felelet:** A földadó tárgyi adó, vagyis mindig az tartozik fizetni, aki a telekkönyvi tulajdonos. Nem értjük, hogy ha 1912-ben vette meg a földet, hogyan követelhet az eladó Öntől 22 évi adót? Amióta Ön a föld birtokosa, valószínűleg Ön fizette az adót. Ha a vétel időpontja után az eladó fizette volna az adót, úgy természetesen joga van azt Öntől visszakövetelni.

Kérdés: Mi az értéke az 1932. évi március havi 45.000 koronának? (Ifj. T. J., Kaposzentbenedek.) — **Felelet:** 45.000 koronának a jelzett időpontban 5130 svájci frank volt az értéke, ami ma 57,15 pengőt ér. Kérésének eleget teszünk.

Kérdés: Van 50–60 mm. olajpogácsám, 10 mm. napraforgóm és 50 mm. tökmagom, hol tudnám értékesíteni? (L. J., Újkécske.) — **Felelet:** Ajánlja fel megvételre a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének. Címe: Budapest, V., Alkotmányutca 16.

Kérdés: Kihez kell fordulni, hogy adól hadikölcsönnel fizethessünk? (I. F. Ecség.)

— **Felelet:** A lapunk múlt évi 50. számában megjelent hírt tévesen értelmezte. Azt közöltük ugyanis, hogy Vasvármegye törvényhatósági bizottsága felirattal fordult a kormányhoz, hogy tegye lehetővé a hadikölcsönrel való adófizetést. Ez egyelőre csak óhaj. A helyzet az, hogy jelenleg hadikölcsönrel adót fizetni nem lehet. Akinek azonban 5000 korona értékű hadikölcsöne van és évi 220 pengőt nem ér el a jövedelme, az segílyt igényelhet. A kérvényt a belügyminiszterhez kell címezni és a községi elöljáróságnál kell beadni.

Kérdés: Minek az emlékére ünneplik a gyümölcsoltó Boldogasszonyt? (H. P., Köröstarcsa.) — **Felelet:** Gyümölcsoltó Boldogasszony annak az ünnepe, hogy Gábriel arkangyal tudtul adta a szent Szűznek Krisztus születését. X. Pius pápa törölte a nyilvános ünnepek sorából, de nálunk ünneplik.

Kérdés: Hol és mikor született Jókai Mór regényíró? (S. P., Csongrád.) — **Felelet:** Jókai Mór 1825-ben Komáromban született. Meghalt Budapesten 1904-ben. A Ke-repesi-utí temetőben van eltemetve.

Kérdés: A fiamat iparra akarom adni, melyiket ajánlják és milyen képzés kell hozzá? (L. M., Szentcs.) — **Felelet:** Törvényeink értelmében a kézműipar gyakorlása képzéshez van kötve (pl. szabó, cipész, asztalos, lakatos stb.), azonfelül még hatósági engedélyhez is (pl. kéményseprő, építőmester stb.). A képzés tanonc- és segédminőségben a képzett mester oldalán és felügyelete alatt kitöltött gyakorlattal, ipariskolák valamelykének látogatásával és szakvizsgálat (u. n. mestervizsga) letévesével szerezhető meg. Tessék tehát fiát beadni egy mesterhez, akinél a szükséges tudást és gyakorlatot megszerezheti a mestervizsgához. Hogy milyen iparra adja, ebben döntősn az, hogy a fiának mihez van kedve.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Idősb V. J., Lendvaujfalu. Fogadja leghálásabb köszönetünket azért, mert táborunkat egy előfizetővel gyarapította. Ha minden olvasónk csak egy új előfizetővel növelné e táborát, szavunk ereje megsokszorosodnék. — **Sz. J., Berzence.** Közlünk belőlük. Örömmel várjuk az új rejtvénypályázaton. — **J. B. J., Ósi.** Kérését készséggel teljesítjük. — **K. P., Szabaton.** Levelét eljuttattuk a Gazdasági Munkaközvetítő Iroda vezetőjéhez, ajánlásunkkal ellátva. — **V. L. A., Mezőcsát.** Sajnálattunkra, ilyen hosszú verset nem áll módunkban közölni. — **K. J., Kistelek.** Nagyon szép és nemes a testvéri érzés, nagyon megalató az elköltözött testvérért érzett őszinte fájdalom, de csak akkor lenne mindenkit könnyekre fakasztó, ha tökéletes és ujszerű formában szólna meg a költő. Sajnálattunkra, ezt nem közölhetjük; a versek terén szigorubb mértékkel mérünk, mint a multban tettük. — **T. S., Szeged.** Mi időben megküldöttük a lapot, a felelősség tehát nem bennünket terhel. Pótoltuk. — **K. F., Jászládány.** Előző üzenetünk Önmek is szól. — **Ifj. K. A., Döge.** Rejtvényeből közlünk. Reméljük résztvesz a rejtvénypályázaton.

T R É F Á K

A horgászás.

Kérdezi valaki:
— Van-e unalmasabb dolog a világon, mint a horgászás?
Hangzik a válasz:
— Hogyne. A horgászást nézni.

Biztonság.

A cirkusz oroszlánszelidítőjéhez odamegy a szünetben egy néző és megkérdi:

— Mondja csak, kedves oroszlánszelidítő ur, hogy lehet az, hogy magából, aki olyan sovány, vézna ember, pont oroszlánszelidítő lett? Hát nem fél, hogy az erős, hatalmas oroszlánok egyszer leteperik és felfalják?

— Sőt, — feleli az oroszlánszelidítő — a legnagyobb biztonságban érzem magam. Az oroszlánoknak eszükbe se jut, hogy felfaljanak, mert folyton arra várnak, hogy egy kicsit meghízzam.

Sovány vigasz.

— Nincs semmi komolyabb baj, barátom. Ezzel a betegséggel élhet akár hetven éves koráig is.

— Doktor ur, kérem, én éppen hetven éves vagyok.

— Na, mit mondtam?

Aki mindig náthás.

Egy göthös ember megy az utcán és a fején is van egy kalap, meg a kezében is van egy. Azt kérdi tőle valaki:

— Mi az, hogy egyszerre két kalap van nálad?

— Tudod, kérlek, az egyik a feje-men van, hogy ebben a hidegben ne fázzak, a másikkal pedig köszönök.

A „leültetés“

— Jó napot, Weisz ur. Hol volt olyan sokáig?

— Valakit felültem és ezért leültettek.

Keserü tréfa.

— Hallottad, komám, fogynak a munkanélküliek.

— Igaz-e?

— Bizony igaz. Mert hogy hát, aki közülük tavaly 70 kilót nyomott, most már csak 58 kilóra futja.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

női név becézve (6=0)	ékszer (-fa)
-----------------------------	-----------------

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszaderzsről.)

2. Szórejtvény.

L 91 ócska düh (av)	n o o o o o
------------------------	----------------------

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasülyből.)

3. Szórejtvény.

gólya nézte lábbeli (6-6)

(Beküldte Szemenyei János Orosházáról.)

4. Szórejtvény.

szopik elhagyott NY (a=á)

(Beküldte Jenezer János Cserdéből.)

5. Szórejtvény.

1, 1 lakás A

(Beküldte Szébenyi Ilonka Geneshátpusztáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 7-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

Az első számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Világyujtogató. 2. Szórejtvény: Szindarab. 3. Szórejtvény: Igy is, ugy is. 4. Pontrejtvény: Jó szomszéd első atyafi. 5. Szórejtvény: Megfoghatatlan.

Megfejtették: Baranyai József, Nemzeti Olvasókör (Karcag), Niklai István, Kovács Bálint, Szemenyei János, Gulyás István, Számadó Ferenc, Preszter László, Bódog Péter, László Sándor, Kovács Imre, Sütő Gábor, Ila Sándor.

Jutalomkönyvet nyertek: Baranyai József (Orosháza), Nemzeti Olvasókör (Karcag).

A 2-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (7)

— Cardon ur, — kezdte — önt főnöke a kormánynak úgy ajánlotta, mint, aki leginkább szunkra lehet egy különös ügy felderítésében. Az ön részéről ez az ügy a legnagyobb diszkréciót igényli. A diszkréció az első, utolsó és egyetlen követelmény, ha két állam közti ügyről van szó.

E szavak után szippantott egyet a miniszter havannájából és szünetet tartott.

Ekkor Cardon közbeszólt:

— Annál inkább, ha köztünk és a szomszéd állam közti ügyről van szó!

A miniszter kivette a szivart szájából és csodálkozva bámult a detektivre.

— Bocsásson meg, kegyelmes uram, — mondta az — ha vétek az udvariasság ellen, de tudom, hogy várják az udvari bála és már mindjárt kilenc óra. Ezért engedje meg nekem, hogy segítsek önnek az elmondandókban.

— De honnan tudja ön, hogy...

— Oh, én is olvasok ujságot. Ezt pedig egyébként sem volt nehéz eltalálni, hiszen nincs más ország, mellyel oly fontos vonatkozásaink lennének. De én félbeszakitom...

— Minden esetre volt a szomszédunkkal egy kis ellentét egy, kémkedési ügyből kifolyólag.

— Természetesen. Megmondhatná nekem kegyelmes uram, mit vesztettünk?

— Semmit, amint már főnökének is elmondtam. Semmit. Oh, nem áll oly rosszul a dolgunk. Ez inkább egy különös történet. De az elején kezdem:

— Körülbelül tizennégy nappal ezelőtt a külügyminisztérium postájával kaptam egy nekem címzett vastag, lepecsételt levelet. Egy tervrajz volt benne a szomszédos állam egyik határerődjéhez vezető titkos utról. De nem az egész térkép, hanem annak csak a fele.

— És van ennek az okiratnak valami jelentősége?

— Még pedig igen nagy. Senki sem vehette eddig még fel ezt a vízi utat, mert kemény őrizet alatt állott.

— A levél postán érkezett?

— Igen.

— Volt benne valami más tudósítás is?

— Semmi más, mint a fél térkép.

— Csak a fele?

— Igen.

— Ugy, hogy a másik fél nélkül ez hasznavehetetlen?

— Nem hasznavehetetlen, de az egésznek sokkal több értéke lenne.

— Akkor várható, hogy a titokzatos jóakaró egy napon előáll azzal, hogy a másik felét a térképnek hajlandó eladni. Most biztosan csak az urak étvágyát akarja felkelteni. De nemsokára talán kitűnik, hogy munkáját megfizetteti.

— A találynak ezen megoldása mindenestre kézenfekvő, — mondta a miniszter. — Már mi is gondoltunk erre. De ma még különösebb dolog történt. Hasonló körülmények között megkaptuk a térkép másik felét is.

A detektív felugrott.

— Hogyan?! Ez mindenestre különös. Rendkívüli önzetlenség! És ebben a küldeményben sem volt valami felvilágosító irat?

— Egy szó sem.

A detektív párszor végigment a szobán.

— Bizonyos az, hogy a térkép valódi és nem hamis? — kérde a minisztert.

— Valódi, — volt a határozott válasz.

— Bocsánat, nem akarom a mi miniszterünk illetékességét ez ügyben kétségbevonni, de azt hiszem, nagyon nehéz egy ily okiratról eldönteni, hogy az valódi-e?

— Különösen akkor, ha az utat, melyről a térkép készült, oly gondosan őrzik, — fűzte hozzá a rendőrfőnök.

— Elismerem, de ez a térkép a szomszédos állam királyi tengerészeti minisztériumának térképei közül az egyik.

— Lehetetlen!

— Pedig mégis így van. Különleges papírra van nyomva és rajta van a titkos pecsét; azonkívül minden adata egyezik azzal, amit Livius, Polybius és Strabotól kezdve egészen a legujabb idők földrajztudósaiig mondanak erről a kikötőről.

— Ah!

— Mint láthatják, az ügy nagyon titokzatos.

— Igen, — mondotta a detektív, elgondolkozva, mintha egészen más gondolatokkal foglalkozna. — El kell ismernem... De... Ugy-e, kegyelmes ur, önnél vannak ezek a papírok?

— Igen. De honnan tudja?

— Na, ha valaki annyiszor tapogatja meg feltűnően a belső zsebet... jó, hogy kegyelmes ur itt nincs zsebtolvajok között, mert az ő érdeklődésük már rég felébredt volna és megkaparították volna az okmányt. Szabad látnom az iratokat?

— Nem tudom... ez nagyon kényes ügy.

— Ha ennyi bizalma sincs hozzá, kegyelmes uram, úgy én semmit sem tehetek ebben az ügyben.

A miniszter két nagy borítékot húzott ki belső zsebéből és elővigyázatosan nyújtotta át a detektívnek. Cardon pár pillanatig méregette a súlyát a tenyerén, aztán gondosan megnézte a postabélyegzőket.

— Itt adták fel a városban és a legutolsó postával adták ki. — Most kivette a detektív a térképeket. — Ezeket a térképeket már előbb is postán szállították, mielőtt itt feladták volna. Ennek talán még hasznát vesszük.

— De honnan tudja ezt?

— Egészen könnyű volt. A térképek finom borítékpapírján, itt belül, három bélyegző lenyomata van, a borítékon pedig csak kettő a mi postahivatalunktól. A harmadik bélyegzőnyomat tehát egy másik postahivatalban, valami erőteljes kéztől származik.

Még egyszer pontosan megvizsgálta a papírt.

— Mindenestre nagyon érdekes. Azt hiszem, már mindenütt géppel bélyegeznek, csak a mi elmaradt szomszédunknál nem. Ennek még majd utána járok.

— Gondoltak arra, — fordult a miniszterhez — hogy a térképeket borító papírokat megvizsgálják arra nézve, nincsen-e azokon vegytintával valami láthatatlan írás?

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak január 17-én.)

GABONATÓZSDE

Készárupiac. *Buza:* tiszai 76 kg-os 13.70—14.10, 77-es 13.90—14.40, 78-as 14.05—14.50, 79-es 14.20—14.70, 80-as 14.35—14.90; felsőtiszai 76 kg-os 13.35—13.45, 77-es 13.45—13.55, 78-as 13.55—13.65, 79-es 13.70—13.80, 80-as 13.85—14.05; jászai 76 kg-os 13.35—13.45, 77-es 13.45—13.55, 78-as 13.55—13.65, 79-es 13.70—13.80, 80-as 13.85—14.05; fejemgyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 13.20—13.30, 77-es 13.35—13.45, 78-as 13.50—13.60, 79-es 13.65—13.75, 80-as 13.80—13.90. *Pestvidéki rozs* 6.15—6.25, egyéb 6.15—6.25, *lakarmányárpa* I. 8.90—9.10, II. 8.70—8.80; *felvidéki sörárpa* 10.25—12.50, egyéb 9.50—11.00; *zab* I. 9.00—9.25, II. 8.80—8.95; *tiszántúli tengeri* 6.60—6.70, egyéb 6.55—6.65; *körpe* 6.15—6.25, *8-as liszt* 8.90—9.10 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra: 13.62—13.63, májusra: 14.00—14.02. *Ros* márciusra: 7.16—7.18, *Tengeri* májusra 7.80—7.82, júliusra 8.21—8.23 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Maunher Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése*). *Lóheremagban* a múlt héten elérhető magasabb árak hírére, sok, eddig visszatartott tétel piacra került, ami lanyhulást idézett elő. *Lucernamag* iránt az érdeklődés megcsappant és jelenleg úgy bel-, mint külföldön csak vonatkoztat, alacsonyabb ár mellett, talán elhelyezést. *Répmag* iránt érdeklődés mutatkozik. Ára egyelőre változatlan, de számolni kell azzal, hogy a fennálló behozatali nehézségek miatt a kereset élenkben megindulásakor az árak valószínűleg emelkedni fognak. Egyéb magvak ára, csekély forgalom mellett, változatlan. — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 különként, budapesti paritásban:* *Repece* 25—26, köles, vörös 7—7.25, lucerna 98—108, lóhere 75—80, tavaszi búkköny 13.5—14.5, muharmag 11—11.5, lenmag elsőrendű 27.50—28.50, másodrendű 25—26.50, tökmag elsőrendű 17—18, másodrendű 16—16.50, napraforgó fehér 15.5—16.50, vegyes 12.5—12.80, kék mák 118—120, borsó: Viktória 13.50—15, expressz 18—21, száritott répaszelet 8.50—9, lenese kieszemű 22—26, nazy 28—34, bab: vál. gyöngy 11—12, szokvány 9.50—9.75, tarka 10.50—11, barna 11—12, gömbölyű fürj 18—19, hosszu 16—17 pengő métermázsánként.

Abraktakarmányiac. *Árpakorpa* 7.40, borsóhéj 7, borsókörpe 7, buzakonkoly 7.50, konkolydara 8.50, lenmagpogácsa 15.50, napraforgópogácsa 12, repecepogácsa 9.50, rozskonkoly 7.25, rozskörpe 6.40, rozsocsu 6.40, rozstakarmányliszt 9, szójababpogácsaliszt, nagyban 23, szójababpogácsaliszt nagyban 23, kicsinyben 25, tökmagpogácsa 17 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.50—5, harmadrendű, csomagolásra 2.80—4.30, sarjuszéna 3.50—4.10, muharszéna 4—4.50, lucernaszéna 7—7.50, lóhereszéna 5.30, zabosbúkkönyszéna 3.50—4, alomszalma másodrendű 2.40—3, zsupszalma 4 pengő métermázsánként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 8—10 pengő, belés szalma 5—6 pengő mé-

termázsánként. *Cirokmag* 2.50—3 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 40—42, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—42, másfél éves üszök 38—40, másfél éves tinók 35—40 fillér kilogrammonként, élő-sulyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökrök 57, közepes 44, gyengébb 30—36, közepminőségű bivaly 32, gyengébb 20—22 fillér kilogrammonként, élő-sulyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 74—76, közepes 83—85, nehéz 84—86 fillér kilogrammonként, élő-sulyban.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi, szopós, elsőrendű 72—80, kivételesen 82, másodrendű 64—71, harmadrendű 56—63, élő bárány 60 fillér kilogrammonként, élő-sulyban.

Lóvásár. Nehéz igazló 135—400, könnyű igazló 100—280, öszvér 50, alárendelt minőségű lovak 30—100, vágólovak 15—70 pengő.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal, kifogas ürök, páronként 100 kilogramm vagy azon felüli sulyban 40—42, prima, fiatal bárányok páronként 75—80 kilogramm között 40—42 pengő kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, páronként 6 kilogramm sulylevonással.

Nyersbőr. Marhabőr, suly és minőség szerint, magyar 0.47—0.52, tarka 0.57—0.62, borjubőr, rövid lábbal 0.95—1 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 10—12, tejszín 160—240, tejfel 100—160, centrifugált vaj kilogrammja kicsinyben 260—300, szedett vaj 200—260, tehénturó 60—80, juhturó 180—240, trappista sajt 180—2.80, emmentali sajt 280—400 fillér.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke, darabja 90—250, tyúk darabja 200—300, káppan darabja 300—450 fillér. *Leölt baromfi:* hizott lud és ruca 120—160, csirke 130—220, tyúk 120—160, hizott pulyka 100—150, libamáj 300—700 fillér kilogrammonként. Tojás darabja 9—13 fillér.

Vadpiac. Szarvasomb 2—2.50, őzomb 2.80—3 pengő kilogrammonként, nyul bőrben 2—4, fácán 2—3, fagoly 1 pengő darabonként.

Halpiac. Ponty, élő, nagyság szerint 0.80—2, harsca 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Méz, pergetett kilogrammonként 1.20—1.50 pengő.

Zöldség. Sárgarépa kilogrammja 10—20, petrezselyem 14—24, zeller 14—30, kalaráb 10—20, karfiol 40—80, vöröshagyma 6—12, fokhagyma 30—70, cékla 8—20, fejeskáposzta 4—10, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 12—24, fejesaláta, darabja 10—30, tormá 50—160, burgonya, őszirózsá 10—14, Ella 8—10, kifli 18—24, champignon gomba 160—300, fekete retek 10—20, hónapos retek csomója 20—50, tök (főző) 16—26, sóska 140—200, paraj 80—200 fillér.

Fapiac. *Fenyőfában* az üzlet rendkívül kisméretű. *Keményfában* az árak nyomotatlak. *Tűzfában* a kínálat jóval meghaladja a keresletet. Belföldi búkkhasáb 275—285, cserhasáb, 1 éves 230—240, 2 éves 240—250, gyertyánhasáb 255—260, ákáchasáb 205—215 pengő vagononként budapesti paritásban.

Gyümölcs. Alma 40—240, birsalma 40—80, körte 70—300, naspolya 40—80, dió

100—140, gesztenye 48—60, mandula 60—80 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Kistermelőktől 1.10—1.30 pengőért Malligand- és hektoliterfokonként, urasági fehérborokat pedig 1.40—1.80 pengős árban ugyancsak Malligand- és hektoliterfokonként vásárolnak ab termelőhely.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzlet nem változott. A detailforgalomban denaturált szesz 5 barell vételnél 77 pengőért, 1 barell vételnél 81 pengőért kelt el + forgalmi adó, helyben. *Gyümölcspálinka.* A gyümölcspálinkaüzletben az üzletmenet csendes volt e heten, *Törkölyt* 2.70 pengőig, *szilvóriumot*, *új nyári árut* 3.70 pengőig, *szilvóriumot*, *ó nyári árut* 4.30 pengőig, *szilvóriumot*, *ó kék árut* 5 pengőig, *seprőpálinkát* 2.70 pengőig menő áron ajánlottak 10.000 literfokonként + 3% forgalmi adó. *Borpárlat:* Az exportálásra kerülő borok feljavításához felhasználásra kerülő borpárlat ára 33.97 pengő.

Idegen pénznemek vetéi és eladási ára január hó 17-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerülő száz darab:* Angol font 1905—1945; dollár 570.50—573.50; kanadai dollár 496—502; hollandi forint 229.05—230.45; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.75—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerülő száz darab:* Cseh korona 16.91—17.01; szerb dinár 7.50—8; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.95—64.45; román leu 3.40—3.44; bolgár leva 3.95—4.25; olasz lira 29.90—30.20 pengő. **Szinarany** kilogrammja 5135—5165 pengő; **Napoleon** arany darabja 31.25—31.60 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, január hó 22-én. Állat- és kirakodóvásár: Gyula, Nagykáta, Ráckeve.

Hétfő, január hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Büdszentmihály, Devecser, Kőtelek, Kunmadaras, Mátészalka, Nyírbakta, Örkény, Ráckeve, Solt, Szécsény, Vámospércs. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Nemesvid, Szigetvár. — *Kirakodóvásár:* Diósjenő, Mikosszépliget.

Kedd, január hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Devecser, Gesztely, Solt, Szécsény. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bicske.

Szerda, január hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Nagyharsány. — *Állatvásár:* Kőszeg. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bicske, Csököly, Hőgyész, Vép. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Nemessándorháza.

Csütörtök, január hó 26-án. Állat- és kirakodóvásár: Marcallt, Tornaszentaudrás, Ujfehértó.

Péntek, január hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Makó, Szentcs. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Vasvár.

Szombat, január hó 28-án. Állat- és kirakodóvásár: Csanádpalota, Jánosháza, Szalkszentmárton. — *Marha- és sertésvásár:* Szekszárd.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **MAYER EMIL.**

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 JANUÁR 22—28.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 22

9: Hírek, kozmetika. 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi népdénekek és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Utána: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Komoly zene. **A hangverseny szünetében:** „Rádiókrónika.” 2: Gramofonhangverseny; operáriák; olasz dalok; ének és zene. 3: Prack László dr. gazdasági akadémiai r. tanár előadása: „A gazdaság költségének helyes beosztása és csökkentése.” Weiser István dr. kísérletügyi főigazgató előadása: „A buza és a rozs élettani hatása.” 3.45: 1. Massány Ernő dr. előadása: „Kalandozás a csillagok között.” 2. „Időszerű apróságok.” 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. **Majd:** Szalonzenekari hangverseny. Szórakoztató zene. 5.40: Néprajzi közvetítés Kiskunhalasról. Vezető Paulini Béla. 6.50: Farkas Imre előadása. 7.15: Operettelőadás a Studióból: „Legénybucsu.” Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Strauss Oszkár. Rendező Kiss Ferenc. **Utána** kb. 9.40: Időjelzés, sport- és tüzetversenyeredmények. **Majd:** Toll Árpád és Jávori Sándor cigányzenekari hangversenye. 11: Jávori Sándor jazz-zenekarának hangversenye, Varsányi Rudolf énekszámával; táncdalok.

Hétfő 23

9.15: Szalonzenekari hangverseny; operett-részletek és szórakoztató zene. Közben 9.30: Hírek. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házikívintettjének hangversenye: „Magyar szerzők”; komoly zene. Közben 12.25: Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.15: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. 3.30: A rádió diáklévéltára. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Rigó János cigányzenekari hangversenye. 6: Mos-

dóssy Imre előadása: „Félreértések a nevelésben.” 6.30: Gramofonhangverseny. Fekete Pál, Sebő Miklós, Vig Miklós, Bársony Rózsi lemezei, stb. 7.15: Német nyelvoktatás. 7.45: Ember Nándor dr. zongorahangversenye. Komoly zene. 8.30: Odry Árpád előadó estje. 9: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Komoly zene és operáriák. Közben, kb. 9.45: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. A hangverseny után, kb. 10.30: Bura Károly cigányzenekari hangversenye.

Kedd 24

9.15: Gramofonhangverseny. Szántó Gyula és Laurisán Lajos lemezei; magyar és táncdalok. Közben, 9.30: Hírek. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. Közben, 12.25: Hírek. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. 4.15: „Egy zsák pénz.” Móra László meseje. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Guttenberg György jazz-zenekarának hangversenye, Dáni Dezső énekszámával; táncdalok, operett-részletek, hangosfilmujdonosságok. 6.20: Francia nyelvoktatás. 6.50: Magyarai Imre cigányzenekari hangversenye. 8: Kertész Róbert dr. előadása: „Igy irunk mi.” 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „Bohémélet.” Dalmü négy képben. Zenéjét szerezte Puccini. **Az I. felvonás után:** Időjelzés, hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Bura Sándor cigányzenekari hangversenye. 11.15: Megyeri Gyula jazz-zenekarának hangversenye, Horváth Ernő énekszámával; táncdalok.

Szerda 25

9.15: Az 1. h. gyalogezred zenekarának hangversenye. Szórakoztató zene. Közben, 9.30: Hírek. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Rácz Berci cigányzenekari hangversenye. Közben, 12.25: Hírek. 1: Időjelzés, idő-

Járás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáktfélórája. **4:** „A törhetetlen üveg.“ Knapp Oszkár előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. Opera- és operett-részletek. **6.15:** Olasz nyelvoktatás. **6.45:** A Budai Szabadság Dalkör és a Pesterzsébeti Általános Munkásdalkör hangversenye; magyar szerzők dal- karra írt művei és orosz dalok. **7.45:** A Mándits szalonzenekar hangversenye. Szórakoztató zene. **8.45:** Időjelzés, hírek. **9:** Kerpely Jenő gordonkahangversenye. Komoly zene. **9.45:** Gramofonhangverseny. Lehmann Lotte és Tauber Richárd lemezei: operairatok, dalok. Közben. **10.10:** Időjárásjelentés. **11:** Csorba Gyula cigányzenekari hangversenye.

Csütörtök 26

9.15: Hangverseny. Ének, hegedű, zongora; dalok magyar és külföldi szerzőktől. Közben. **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** A rádió házikvintettjének hangversenye: „Olasz szerzők.“ Komoly zene. Közben. **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **4:** „A háztartásról.“ Vizváry Mariska előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Horn János m. kir. kertészeti felügyelő előadása: „Termőgyümölcsfák ápolása és trágyázása.“ **5.30:** Gramofonhangverseny. Hangosfilmrészletek. **6:** Angol nyelvoktatás. **6.20:** Kurina Simi cigányzenekari hangversenye. **7:** „A Gráber óras utóda.“ Elbeszélés, írta Kortsák Jenő. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése: „A csavargó.“ Dalmű 4 felvonásban. Zenéjét szerezte Leroux Xavier. **A II. felvonás után:** Időjelzés, hírek, ügétőverseny-eredmények. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Erdélyi Patat Leó jazz-zenekarának hangversenye Vig Miklós énekszámaival; táncdalok.

Péntek 27

9.15: Az állástalan zenészek zenekari hangversenye. Szórakoztató zene. Közben. **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Gramofonhangverseny; kerengők, tangók; zene. Közben. **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáktfélórája.

4: „Huszonöt ezer könyv Budapest életéről“, Révész Béla előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Az 1. honvédegyalozegred zenekarának hangversenye; szórakoztató zene. **5.50:** „Nótafelfedező utam a nagykőrösi Pótharaszton.“ Irta: Törös László dr. Az énekszámokat előadja Varga Imre. **6.35:** A Berend szalontrío (hármás) hangversenye; tánczene. **7:** „Utazás Stephenson első személyvonatán.“ Lovik Károly felolvasása. **7.30:** A rádió külügyi negyedórája. **7.45:** Az Országos Liszt Egyesület Klebelsberg Kunó emlékestje a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből; zenekar, emlékbeszéd. Utána, kb. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Farkas Sándor cigányzenekari hangversenye Szántó Gyula énekszámaival. **11:** A Bachmann jazz-zenekar hangversenye; tánczene.

Szombat 28

9.15: Szalonzenekari hangverseny; szórakoztató zene. Közben **9.30:** Hírek. **11.10:** Vizállásjelentés. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Hangverseny; ének és zongora; külföldi és magyar dalok. Közben **12.25:** Hírek. **1:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **2.45:** Hírek, élelmiszerárak, árfolyamok. **4:** Gyermekekjátzóóra. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Pertis Jenő cigányzenekari hangversenye. **6:** „Hol a baj.“ Zilahy Lajos előadása. **6.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Szórakoztató zene. **7.45:** Mit üzen a rádió. **8.15:** Mocsányi—Lakos rádiójátéka: „Tessék dalolni.“ **9:** Színműelőadás a Studióból: „A pirosruhás hölgy.“ Irta Schöpflin Aladár. Színetben, kb. **9.45:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **11:** Rigó Jancsi cigányzenekari hangversenye. Varga Imre énekszámaival. **12-től éjjel 1 óráig:** Jan és Patrik Hoffmann jazz-zenekari hangversenye; tánczene.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, január hó 22-én, 3 órától 3.45-ig: Gramofonhangverseny; operarészletek, dalok; zene, ének.

CSÜTÖRTÖK, január hó 26-án, 5 órától 5.30-ig: Gramofonhangverseny; magyar dalok, táncdalok; zene, ének.

SZOMBAT, január hó 28-án, 7.45-kor: Gramofonhangverseny; Sebő Miklós lemezei. *Utána:* „A hét eseményei.“